

A V E M A R I A

MAREC 1943

LETNIK 35

AVE MARIA

35 LETNIK

MAREC, 1943

Našel boš v tej številki po vrsti:

Katoliškim Slovencem	str. 1
Pismo iz stare domovine	1
V premislek — A. Urankar, O.F.M. ...	3
Križem kraljestva križa — A. Urankar, O.F.M.	6
V duhu pristnega mučeništva — Poročevalec	8
Baragov svetilnik	10
Molitvena fronta — K. Zakrajšek	14
Sosed Luka in Faran Jože — iz spominov župnika	17
Evica — L. S.	19
Zvodnik — letna povest — Dr. I. Pregelj	20
Kristus v Kafarnaumu — V. Žnidarsich	24
Pet strani za naše mlajše — P. C. Šircel	28

AVE MARIA

mesečnik za slovenske katoličane v Ameriki.

Izdajatelj:

FRANČISKANI V LEMONTU.

Naročnina velja \$2.50.

Naročnina Tvoja je dar v podporo ubožnejšim slovenskim fantom, ki se izobrazujejo za slov. duhovnike v lemontskem semenišču.

Naročnikov in dobrotnikov se spominjamo v lemontskem samostanu v vseh svojih molitvah, pri sv. mašah in drugih duhovnih opravilih. Opravimo pa zanje tudi sv. mašo in sicer vsako prvo sredo v mesecu.

Uredniški odbor lista:

REV. A. URANKAR,
urednik in upravnik

REV. C. SHIRCEL,
angleški del

BRAT ANTONIN SEGA,
potovalni zastopnik

ROBERT HOČEVAR,
pomočnik v upravi

Naslov vseh:

Ave Maria, P. O. B. 608,
Lemont, Ill.

Entered as second-class matter August 20, 1925, at the post office at Lemont, Illinois, under the act of March 3, 1879. Acceptance of mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on August 29, 1925.

Printed by
SERVICE PRINTERS
Lemont, Ill.

KATOLIŠKIM SLOVENCEM

Mi ameriški Slovenci ljubimo s vso dušo svojo veliko in lepo domovino Zedinjene države. Srečne se čutimo, da smo državljani te mogočne demokracije ter radi tega deležni zlate svobode in enakopravnosti.

Radi izdajalskega napada na svoje ozemlje, so tudi Zedinjene države morale prijeti za orožje v obrambo svobode in krščanskih idealov. Stotisoče Američanov se nahaja na bojni fronti, da z orožjem v roki ohranijo svobodo svoj domovine in vsega sveta.

Med tem pa mora iti slovenski narod v Evropi v svoji lastni deželi skozi strašno Kalvarijo trpljenja in umiranja, popolnoma zaslužjen od svojih sovražnikov in predan na milost in nemilost močem teme. V teh strašnih dneh nas naš težko preizkušeni slovenski narod milo prosi, da se ga spominjamo v molitvah. Njegova cerkvena voditelja škofa g. Dr. G. Rožman in g. Dr. Ivan Tomažič nas rotita, da združimo svoje molitve z molitvami trpečega slovenskega naroda v stari domovini, da bi ga Bog in Marija, v katere je imel slovenski narod v vseh časih neomejeno zaupanje, skoraj rešila iz tega zemeljskega pekla. Predobro se zavedamo, da more le Bog pomagati, pomagati nam in vsemu trpečemu človeštvu v

tej veliki sili, in le On, edini, ki je Gospod vojnih trum, nas more pripeljati do zmage in pravičnega miru.

Radi tega smo ameriški Slovenci organizirali molitveno akcijo pod imenom "Molitvena fronta", da bi se po njej v molitvi združili s slovenskim narodom v stari domovini.

Mi ameriški slovenski duhovniki, kot verski voditelji ameriških Slovencev, pozivamo torej vse katoliške Slovence širom Amerike, da pristopijo v "Molitveno fronto" kot člani. Pozivamo Vas, da stanovitno in goreče molite za zmago naše armade in za vezniških armad in za skrajšni pravični mir. Prav posebno pa, da molite za ubogi, mučeni slovenski narod v stari domovini, da bi mu kmalu zasijala zarja svobode verskega in narodnega življenja.

Prosimo Vas, katoliške Slovence, in vso slovensko duhovščino, da posvetite letošnji Veliki petek spominu onega Velikega petka, ko se je začela prebridka Kalvarija našga naroda v stari domovini. Letošnji Veliki petek posvetimo posebnim skupnim in zasebnim molitvam, doma in v naših cerkvah, da bi Bog skoraj rešil slovenski narod tega strašnega trpljenja po Mariji na Brezjah, kraljici Slovencev.

Slednjič pozdravljamo naš ubogi mučeniški toda junaški narod, njegove škofo in vso trpečo duhovščino ter jih pozivamo, da vztrajajo v tem svojem trpljenju v neomajnem zaupanju v Boga in Ma-

rijo, po kateri, kakor trdno upamo, mu bo kmalu napočil dan vstajenja.

V imenu ameriških katoliških Slovencev

Vitus Hribar,
B. J. Ponikvar,
J. J. Oman,
M. Slaje,
slovenski duhovniki
v Clevelandu.

IZ STARE DOMOVINE

Dajemo vam kratek pregled položaja v Jugoslaviji. Znano nam je, da je kleti sovrag tako raztrgal našo zemljo, da posamezna mesta in vasi ne vedo, kaj se godi okoli njih, niti ne za svojo najbližjo okolico.

V Jugoslaviji še ni prenehala strahovlada. Sovražniki še ubijajo in palijo, ter odnašajo ono malo, kar je še ostalo. Odpor Srbov, Hrvatov in Slovencev pa se nadaljuje in nam dokazuje, da tujčeva vlada ni nikjer uspešna, tudi ne preko domačih kvizlingov. Njihovo časopisje samo to najbolje potrjuje.

Vsi naši bojovníki niso pod enotno komando. General Mihajlović, naš vojni minister, načeljuje vojaškim oddelkom. Ravno tako pa obstojajo tudi partizani. Res je, da so spori. Nekateri oddelki delajo na svojo roko — to je temna stran. To so pojavi, ki kakor sence v kaosu okupacije pripravljajo vojno. Slične stvari se dogajajo tudi v

drugih deželah, kjer je odpor silen. Čim hujši upor, tem hujši je metež — toda sovražnik sam nam priznava, kako težke preglavice mu prizadevajo, tako general Mihajlovič, kakor partizani.

Kako je v Sloveniji? Leta 1900, v začetku 20. stoletja, je bila izšla knjiga, v kateri čitamo naslednje besede:

“Kadar bodo zmagoslavne armade Nemčije zagospodarile od Vltave do Jadrana, takrat bomo izgnali vse nemško prebivalstvo iz teh krajev in poselili jih bomo z Nemci.”

Kakor so leta 1900 sanjali, tako oni zdaj delajo, a to ne samo Nemci, temveč tudi Italijani. Italijanski komisar je zaukazal, da se zapleni vse premoženje oseb, ki bi le malo postrani pogledale Italijana. Lahki so mojstri komedije. Ko so se dvignili z raznih strani protesti proti njihovim zločinom, tudi s strani Vatikana, so postavili, kakor pišeta tržaški “Il Piccolo” in “Ljubljansko Jutro”, svoje žrtve pred sodišče in jih obsodili v ječo ali na smrt. Nekatere so tudi oprostili obtožbe. To vse je le igra, kajti Il Piccolo ne pove tega, kar je objavljeno v Jutru, da je bil brez vsake sodbe v Ljubljani ustreljen Kuković, in z njim osem drugih oseb. Tudi ne pove, da je bil 8. oktobra ubit bivši ban Natlačan. Ubijalec se je bil preoblekel v katoliško duhovniško oblačilo in je po uboju Natlačana ušel. Italijani so brez vsake sodbe ustrelili 24 talcev v Ljubljani, osumlje-

nih, da so bili jugoslovanski patrioti.

Kako je na Hrvaškem? Po Hitlerjevem vzorcu je Pavelić dne 28. oktobra dejal, da se ne more umakniti, da ne more odstopiti in da sme samo on govoriti v imenu hrvaškega naroda. “Na nikoogar ne morem prenesti svoje odgovornosti,” je dejal Pavelić. Ali veste zakaj? Po vesteh iz Zagreba so vesti o zavezniških uspehih tako preplašile ustaše, da si vsi belijo glave z vprašanjem, kako se rešiti. Nekateri izmed ustašev mislijo, da bi bilo najbolje, kar na kratko odstopiti oblast Hrvatski Seljački Stranki. Pavelić pa kljub temu hoče ostati na čelu poglavništva. In zato tudi trdi, da ne more odstopiti. Preostaja mu edinole še beg. Toda kam? Povsod na Hrvaškem vlada lakota in nasilnost je ravno zdaj najhujša. Šef oskrbe v “Neodvisni” Kovačić, je na nekem shodu dejal zbranim kmetom: “Težko je, toda vendar, svojega poglavnika imamo.” Eden izmed kmetov ga je takrat prekinil z vprašanjem: “Prav gospod, toda moralo bi biti tako, da bi tega poglavnika mogli pojesti.”

Hrvaški kmetje zdaj na vse načine poskušajo potrošiti svoje kune, trdeč, da “ta naša kuna vsak dan dlako menja in prav za prav dlako izgublja.” (Kuna—hrv. denar.)

Ustaški list piše, da je mnogo Hrvatov interniranih, ker so zapustili vojsko, ko so jih vpoklicali v domobranstvo. Nekateri beže k zdrav-

niku, drugi v gozdove, zopet drugi pa se predajo na fronti. Le izvržki se še bore.

A v Srbiji se kljub vsem represalijam nadaljuje odpor z nezmanjšano silo. Dne 17. januarja so začeli sredi Beograda streljati na tri policaje, ki so služili sovražniku. Bolgarske in nemške čete so bile v boju s patrioti na mostu pri Vladičinom Hanu. Patrioti so nameravali pognati most v zrak. Poročajo, da most ni bil poškodovan. Toda Nemci sami priznavajo, da je bitka trajala 10 ur. Iz tega je videti, kakšen je njihov položaj. Omenjeni most se nahaja na progih, ki vodi v Grčijo.

Ako zberemo vse te novice in iz njih napravimo celotno sliko, vidimo, da se ves narod bori za osvoboditev. Vsi vemo zdaj, da je Hitler moral napasti Jugoslavijo, predno je udaril na Rusijo. Jugoslavija je bila največja ovira. Hitler bo zdaj uvidel, da je Jugoslavija že zopet njegova največja težkoča. Nemci bi radi rešili kar se da rešiti.

Danes je najbolj značilen poziv pravoslavnega vladike Nikolaja: “Pomozi, Bože, da se braća slože.”

(J. I. C.)

Ž A V E M A R I A

Marec, 1943—

—Letnik XXXV

V PREMISLEK

A. Urankar.

”**V**ESELITE se z veselimi, jokajte z jokajočimi bodite vsi ene misli . . .” To Pavlovo povelje bi moglo biti geslo za pravo socialno gibanje. Socialno gibanje je volja božja in socialna pravičnost je del kraljestva božjega. Pa kako bi mogli lepše izpolnjevati voljo božjo, kakor če se res iz srca veselimo z veselimi, jokamo z jokajočimi, s katerimi živimo ali se srečavamo v življenju. Kmalu bi začutil, kako se nam bliža kraljestvo božje.

Po tem Pavlovem nauku naj bi vsak sam začel v svojem delokrogu z uspešnim socialnim gibanjem. Bolj bo raslo iskreno sočutje, bolj se bo krepilo pravo socialno gibanje. Bolj se bodo širila srca, bolj se bodo množila dela ljubezni.

Pavlov opomin je nad mero praktičen in primeren za vsakogar. Obraz in oko tvoje ga bližnjika ti namreč takoj pove, ali naj se z njim veseliš, ali žalostiš. Kdo bi v hišo radosti prijokal, ali kdo bi v hišo žalosti privriskal? Mimo nas hodijo vsak čas ljudje, bodisi z veselim ali z žalostnim obrazom. Navadimo se prav motriti, prav umevati te obraze.

Ne bilo bi toliko prepadov, napadov in spopadov v človeški družbi, ko bi umeli ljudje brati obraz in oko svojega bližnjega, kakor znajo brati knjige. Mnogi so tako načitani v knjigah in listih, obenem pa tako nerodni, nevešči, počasni v branju obrazov in oči. Odtod prihaja, da se ljudje nasičujejo z veseljem, ko bi morali krotiti svoje veselje in buditi žalostno sočutje.

Pojdite malo naokrog po siromašnih bivališčih in seliščih; poglejte malo v obraz in oko tistim vdovam in sirotam; povprašajte jih, če si morejo privoščiti vsak dan

kaj toplega; vtisnite si te udrte oči, ta vela lica, te zadušene vzdihne globoko v srce, potem pa pojdite na lahkomišelnostjo zapravljanje in razveseljevanje do pozne noči, če še morete. “Bodite vsi ene misli . . .” V tem je začetek boljših časov.

PRED kratkem sem bil v pasjem zavetišču. Vsak je dobrodošel tamkaj. Ogledaš si lahko vse uboge pasje arestante. Zanimive so tudi neštete slike najrazličnejših pasjih plemen in vrst.

Ob vratih je pa v čakalnici dokument, ki je za vsakega obiskovavca nad vse zanimiv. V okvirju je, na steni. Slika psa na grobu svojega mojstra. Nad sliko so pa pisane besede senator Vesta:

“Človek, ki ima razum in pamet, je že velikokrat izdal in prodal ljubezen in prijateljstvo, pes te ne bo nikdar izdal. Človek, ki ti je rotit zvestobo, te je že tisočkrat opeharil, obrekoval, psoval in grozil z maščevanjem, pes nima vesti, pa te ne bo uknil. Človek si pri besedi ljubezni vse pridružuje in izgovarja, pes ti ostane prijatelj do groba, ne da bi zato kaj posebnega zahteval od tebe.”

Sramoten dokument za človeka, kakor je častno za psa. Kolikokrat so te besede resnične, čeprav se nam zde pretirane. Ali ni grdo, da nas mora kdo psu podcenjevati...?

●
Ne dajmo se od nerazumnih živali osramotiti. Človek, ki je višjemu rojen, bi se moral zavedati, da sta prijateljstvo in ljubezen — odblesk raja.

●
V raju ni bilo sovraštva, ni bilo grde sebičnosti, ni bilo maščevavnosti, ni bilo iz-

dajstva, nevoščljivosti in zahrbnosti. Raj — svete sanje naše. Ljubezen je bila raju sonce in sreča njegova. Priklatila se je zavist in nevoščljivost v raj — šla je ljubezen, sreča in ž njo je prišla solzna dolina. V odkritem prijateljstvu človek užije košček raja, odkrita ljubezen pričara pred srce najkrasnejše dni in noči naših prvih staršev.

Prijateljstvo in ljubezen sta človeku tolažba in opora. Toliko je težav in križev vsenaokrog, zakaj si ne bi hoteli teh križev olajšati z usmevom ljubezni in srečo odkritega prijateljstva. Prijateljstvo — balzam človeškim ranam, ljubezen — zdravilo mori, ki nas tlači, mori bede in zla.

Seveda pravo prijateljstvo in odkrita nesebična ljubezen. Ljubezen, ki se v potrebi najbolj pokaže, prijateljstvo, ki tudi roke in srce odpira ne samo oko in usta.

Zato ne imenuj Boga — prijatelja, če nimaš pravega pojma o tem nesebičnem človeškem prijateljstvu. Kdor je našel prijatelja, je našel zaklad.

Oni pasji dokument v živalskem zavetišču je bil bolj dokument srca, ki se je s svetom skregalo in pri psu iskalo nadomestilo človeške ljubezni. Toda še je v svetu mnogo pravega prijateljstva, še je nebroj src, toda iskati jih je treba v soncu Jezusovega evangelija, ki v vsej svoji dolgi pesmi o duhovnosti pozna le en akord in en sam odmev: ljubi bližnjega kot samega sebe.

LEPA čednost krščanskega srca je odpustljivost. Kolikokrat je v naših srcih le neznošno strašilo — zamera. V pravljicah so živeli psoglavci in zmaji, ki jih je bilo težko premagati, ker so imeli desetero življenj, junakov je bilo treba, da so soseščino rešili zmaja in strašila. Tako je treba junaštva, da v sebi premagamo lintverna, ki tako pustoši po srcu, lintverna, ki mu je zamerljivost ime.

Odpustimo, kakor Bog odpušča! Daritev Bogu ni prijetna, če nisi v spravi s svojim bratom. Kako bom molil in prosil: Odpusti nam naše dolge, če jaz tovarišu svojemu odpustiti nočem.

Ljudje smo tako različnih značajev, navad in posebnosti, da ne moremo drugače, kakor da časih treščimo skupaj. Tako je z nami kakor s kroglijami na biljardni mizi, krogelje se potakajo po mizi, druga v drugo treskajo, nazadnje pa le najde vsaka svojo pot, kakor in kamor jo hoče igravec potočiti, tja se bo potočila. Naša srca so take krogelje, igravec je Bog. Četudi srca časih butnejo druga v drugo, nazadnje mora najti pot k zadnjemu cilju, namenu, ki ga je srcem odločil Bog. Nič ni protinaravnega ali protiznačajnega v zameri, protinaravno pa je, ne odpustiti, zameri ne "odmeriti" z dobrodušno odpustljivostjo. Jeziti se, je človeško, ne odpustiti, je satansko. Sv. Pavel piše: "Jezite se, toda sonce naj nikar ne zaide nad vašo jezo."

Zamerljivec, ki ne odpusti, je ali "mulec", ki mulo kuha samo radi užaljenosti in sebičnosti, kar je človeška in značajneža nevredno, zamerljivec je pa lahko pravi sovražnik, kadar se hoče zgolj maščevati. "Kdor sovraži, ubija." Tak zamerljivec, je torej ubijavec. Kar je grešno.

Pomilovanja je vreden zamerljivec prve vrste, ki si z malenkostmi greni življenje in si beli lase s skrbmi, ki jih lahko odženeš z skomigom ramen. Zamerljivec, ki v sovražnosti srce zakrknje, pa si prokletstvo je.

Koliko nesrečnih zgledov te zamerljivosti imamo v življenju, radi nje so mnogi zgubili vero, upanje in ljubezen do duhovnega življenja. Nesrečna zamerljivost je toliko naših preponosnih rojakov pognala v nasprotno tabore, nesrečna zamerljivost toliko katoličanov spreminja v "hinavce", ki nosijo svoje srce pred Boga nedeljo za nedeljo, pa je to srce pobeljen grob, poln smradu sovraštva.

Obraz bližnjega je božji obraz, ker je Bog svojo podobo ustisnil vanj. Kdor odmika svoj obraz od bližnjega, božjo podobo zaničuje, kdor noče poznati odpustljivosti, tudi od Boga odpuščanja dobiti ne more. Zatisni svoje oko bližnjemu, Bog bo zatisnil svoje oko tebi, zakrknj svoje srce bližnjemu, božje srce se tebi ne bo odpiralo.

KO pride starokrajec v Ameriko, mu je marsikaj novo, marsikaj mu ugaja, marsikaj mu je čudovito, marsikaj pa tudi čudno. Meni so se najbolj čudne zdele te premikajoče se ameriške čeljusti. Vse je prežvekovalo. Kdor je navajen gledati prežvekovanje le pri štirinožnih živalih, mu je res prežvekujoči človek uganka. Če moraš potem še kje obsejati, ker si ti je obleka prilepila, naj bo že kjer hoče, radi prežvekovalnega gumija, ki ga ti ljudje vsepovsod puste, si še bolj hud. Če moraš potem kot župnik gledati v cerkvi tlak, ves nesnažen in popacan kakor kovačev predpasnik radi tega gumija, si pa že lahko zelo hud. Bog nam pomagaj in tistim vernikom, ki se še v cerkvi ne morejo zdržati, da ne bi žulili gumija. Eno lepo misel pa mi je vselej zbudil ta prežvekovalni gumij poleg vse te jeze in poroga, ki sem ga imel za te dvonožne prežvekovavce. Zgodba gumija je zgodba o zlatem pregovoru: kamen na kamen palača, drobtina na drobtino pogača. Wrigley je bil človek, ki od začetka ni bil posebno bogat. Spomnil se je na prežvekovalni gumij, s sladkorjem prežet in je odprl majhno delavnico, zatem pa iz leta v leto potom reklame in dobre trgovine razširil prežvekovanje po vsej Ameriki in vsem svetu, danes je milijonar. Četudi je z drobnim gumijem in po centu začel. Cent na cent — dolar.

Ta gumij in šparovec sta si brata. Hudo je danes na svetu tudi zato, ker sta nezmernost in rabsipnost preveč gospodarila. Z malim nismo bili zadovoljni. Pri malem nismo štedili, s centom indijancem nismo

znali gospodariti, pa je v tem vsa umetnost zemskega blagostanja. Avto je moral biti, obleka najfinejša, hiša na "puf", skozi vsako okno je gledal takoimenovani "mortgage" (posojilo podomače), hiša polna najfinejše ropotije. Čez noč smo iz vaščanov in kmetov postali gospodje in gospe, ki jim drobtine in kamenčki in krajcarčki niso bili nič več mar. Je res; banke so popokale, otrok je bilo toliko, dela ni . . . Toda petdeset procentov smo pa sami zagrešili. Ko bi vsak Amerikanec, ki zveči, mislil tudi na zgodbo gumija, na resnico, da so vsi bogataši postali milijonarji, ker so znali štediti in gospodariti z malim bi nam bilo bolje. Štedljivost je ena najlepših kreposti, štedljivost ni skopost, je le zlata palica, ki o njej pravljica govori, da je spremenila samo z dotikom vse kamenje v zlato, štedljivost je vir telesne in zemske sreče

Uči pa ta gumij tudi o duhovni sreči. Bog ne zahteva od nas, da bi vršili junaška dela v dosego božjega kraljestva. Vsak ima svoj talent, s tem kupčuj. Kraljestvo božje si kupiš z majhnimi deli usmiljenja, z majhnimi žrtvami, s kamenčki, drobtinami in centi dobri del. Toliko prilik imamo v življenju, da štedimo v duhovnem smislu z vsemi temi majhnimi križi in skrbmi, z vsemi temi majhnimi zatajevanji. Krščanski skavt si. Geslo skavtov je: One good turn every day. Po naše: Vsaj eno dobro delo vsak dan, pa bo kupljeno kraljestvo božje. Le nikar si ne domišljajmo, da so svetniki in velikani božjega kraljestva čez noč zrasli do svoje višine na altarju in slavi cerkve. Z majhnimi dobrimi deli so kupčevali, radi teh majhnih žrtev so bili čez veliko postavljeni.

Vsak dan pomislimo, da nam pride lahko kaj navzkriž ali se nam ponesreči. Torej je treba biti pripravljen na to.

Nihče ni popoln; ne pričakuj torej preveč.

KRIŽEM KRALJESTVA KRIŽA

A. Urankar.

Predsednik je napisal zanimivo pismo rabincu Weisu v New Yorku, v katerem povdarja, koliko naloga čaka vse verske denominacije po vojni. Kakor se sedaj vojaki bojujejo za zmago orožja, se bodo morali duhovniki in vsi, ki imajo dolžnost vzgojevanja, truditi za zmago miru. Z orožjem si nikoli sreče ne priboriš, zato je treba meča in puške duha.

Radijski govornik, Monsignor Sheen, je lepo opredelil oni dan poslanstvo krščanstva v bodočih dneh. Pravi mir temelji samo na Kristusovem podstavku ljubezni.

Komunizem pravi: človek je stroj, ki raste, čuti in živi.

Če je stroj, kako mu moreš dati zapoved: ljubi bližnjega?

Fašizem pravi: človek je tukaj samo za državo, kako mu moreš državnemu robotu dati postavo: ljubi bližnjega?

Svobodomisleci pravijo: človek je le razumna žival, čemu živali reči: spoštuj bližnjega in njegove pravice.

Krščanstvo ima edino pravo načelo: človek je ustvarjen po podobi božji, ki naj ljubi bližnjega radi Boga. Zato ima tudi krščanstvo edino pravico govoriti o novem redu, oziroma o "starem" redu, ki je bil že v veljavi, toda ne v praksi. Krščanstvu nič ne manjka, nam

kristjanom marsikaj manjka.

Poročilo odbora za korespondenčno katehezo v Kansasu poroča, da se je v vojnem času podvojilo število učencev. Dobra plat vojne: ljudje se vračajo k Bogu. Ta odbor po pošti uči osnovna načela krščanstva in ima nad 10 tisoč članov.

Saj ne vem, kje sem ujel naslednjo novico. Poročilo je govorilo, da se je ali sveti Oče sam ali njegov tajnik izrazil, da tudi poslansko mesto papeževo na prihodnji mirovni konferenci nebi mnogo pomagalo k svetovnemu miru, če svet ne bo šel vase, da bi posvetil duhovnemu življenju malo več pažnje. Diplomacija sploh ne bo veliko opravila pri preobnovi svetovne družine. Samo Bog nam more pomagati. Bog pa takrat pomaga, če si človek sam najprej pomaga, treba bo torej človeštvu pokazati malo več dobre volje za mirno in nesebično sožitje z so-ljudmi, pa tudi Bog ne bo zaostal s svojo pomočjo.

Po vsej Ameriki je krožilo pismo poljske duhovščine, ki poziva vse katoličane, da ogorčeno protestirajo proti pokoljem židovstva na Poljskem in v vseh okupiranih predelih Germanije. Ali je bilo potrebno to pismo? Saj smo katoličani načelni nasprotniki vseh preganjanj veroizpovedi. Kdor je za pravega Boga, ne more biti pro-

ti bližnjemu. Nekrščansko je vsako versko preganjanje. Da bi bili le vedno dosledni tudi člani drugih verstev in bi bili protestirali recimo tudi takrat, ko je tekla v potokih kri mehiških katoličanov, ali v času, ko je Ata Turk klal krščanske Armence in iztrebil vse do zadnjega, nekaj nad 300 tisoč, tudi to se je godilo v našem desetletju.

Škof kanterburški je pred mesecem pozival nemške škofove, naj se vendar javno izrazijo glede preganjanja in klanja Judov na Poljskem. Episkopalni škof pač ni bral ogorčena pastirska pisma nemških škofov, ki so kar naprej in naprej napovedovala Janezev: ni ti dovoljeno nacijskim krvoločnežem.

Defitisti, po naše bojazljivci, zajci, žužamaže, to so novi odlični naslovi, ki jih dajejo laški fašistični fakini svojim italijanskim škofom, ki so zadnje čase drug za drugim protestirali proti krvoločnosti fašističnih vojakov nad Slovenijo. Farinacci, laški vodja, se tudi zelo jezi, da laški katoličani nočejo priznati, da se borijo Italijani v novi križarski vojski proti boljševizmu.

Na Slovaškem so se že tudi naveličali germanske nadvlade. Ta tako verna dežela vedno bolj in bolj opaža, kako se ji krade v domovino protiverska tedenca. Še prosluli Tuka, predsednik vlade, je zadnjič ogorčeno zaklical: Naš kralj je samo Kristus . . . Dasi je ravno on

podpisal dekret, da židje — spreobrnjenci ne smejo biti krščeni v katoliških in protestantskih cerkvah.

V Vatikanu sedaj tiskajo sv. pismo v poljskem jeziku. Poslali bodo knjige po vsem svetu, kjer se nahajajo poljski begunci. Na Poljskem je tudi tiskanje nabožnih knjig popolnoma prepovedano.

V Belgiji in na Nizozemskem imajo katoličani nad 130 podtalnih časopisov. Pretečeni mesec so Nemci aretirali 4 duhovnike in 3 lajike, ki so urejevali petero teh listov. Bo Nemce pač dolgo vzelo, predno bodo izsledili še druge.

Spoznaj naravo vsakogar in ravnaj z njim po njej.

*

Veseli se z veselimi, skrbi s skrbečimi.

*

Če si razdražljiv, pridrži svoje besede, če si jezen, ne stori česa prehitro.

*

Stori vse, kar moreš, da osrečiš druge.

*

Občuj spoštljivo s starejšimi in bodi vljuden z mlajšimi.

*

Vzemi življenje od vesele strani.

Bodi prijazen s podložnimi.

Hvali pred drugimi, grajaj pa le med štirimi očmi.

Hvali, kadar le moreš, grajaj samo, kadar moraš.

Miren odgovor večkrat odvrne jezo.

Če si po pravici jezen, ne pozabi, da si bil tudi večkrat po nepotrebnem.

*

V vseh prijetnih stvareh daj prednost drugim.

Pomagaj bližnjemu naprej, toda ne, da bi se sprivil sam v lepo luč.

Kadar le moreš, misli, da delajo drugi v dobrem namenu.

V DUHU PRISTNEGA MUČENIŠTVA

Poročevalec.

NISO samo lepe pesniške besede, kadar govorimo in pišemo o mučeništvu Slovenije, o njeni Kalvariji, o njenem križevem potu in tako dalje. Niso samo lepe primere, po krivici vzete iz evangelijev, nalašč ukradene iz svetih knjig in obrnjene na posvetno trpljenje. Slovenija je polna narodnih mučenicov, tako polna, da je že skoraj vso Evropo ž njimi napolnila, ker sovražnik ni dovolil, da bi vsaj na svoji rodni zemlji zapečatali svoj mučeniški narodni venec. —

Slovenija ima med svojimi narodnimi mučeniki tudi prave in pristne Kristusove mučence! Kot Slovenci gledamo z vsem spoštovanjem na junaški rod svojih narodnih mučenicov in klanjamo svoje glave v mislih na njihovo bridko usodo. —

Kot katoličani ne smemo prezreti dejstva, da premnogi trpe in umirajo res kakor pribiti na križ — ne na kakoršenkoli križ — ne na navaden kol iz lesa — na Križ, ki ga pišemo z veliko začetnico in se imenuje — Kristusov Križ . . .

Med dvema ognjema so v domovini naši bratje in sestre, slovenski katoličani in katoličanke — med ognjem sovražnega tujca in med ognjem odpadlega domačina . . .

Sovražni tujec jih trapi in ubija brez ozira na njihovo katoličanstvo — domači odpadnik jih trapi in ubija brez ozira na njihovo preiskreno slovenstvo!

Eden takih mučenicov, ki so že v trumah odšli s Križem na rami iz te solzne doline, je bil blizu med prvimi na ljubljanski ulici ustreljeni vseučiliški profesor dr. Lambert Ehrlich. Njegova nasilna smrt je prišla v tako zapletenih okoliščinah, da je težko povedati, če so ga ustrelili domači odpadniki ali tujci sovražni — ali celo oboji skupaj v "bratskem zagrljaju" . . .

Umril je kot velik Slovenec, in je umrl tudi kot še večji kristjan. Nekaj tednov pred smrtjo je napisal mogočno obtožnico zoper Italijane in jo oddal na višjo okupatorsko oblast, obtožnico, ki našteva dolgo vrsto laških grdobij nad Slovenci . . . Prebrali so

jo in jo položili "ad acta", njenega pisavca so pa zapisali med svoje nepomirljive sovražnike . . .

Mnogo let pred smrtjo je bil voditelj slovenske akademične mladine. In jo je vzgajal v duhu krščanstva, katoličanstva — v duhu katoliškega junaštva do radostnega sprejema mučeniškega Križa. Na ves glas je svaril pred kugo domačega odpadništva in se ni nikoli pomišljal svoje misli javno izreči. To so vedeli domači odpadniki in so ga obsodili na smrt . . .

Padel je veliki mož, obsovažen od tujega okupatorja kot velik Slovenec, padel je, obsojen na smrt, zavržen kot slovenski izmeček od domačih odpadnikov, ker je bil velik in močan, močan in velik kristjan! Katoličan, duhovnik, apostol!

Mnogi so šli enako pred njim, mnogi, premnogi so vedeli: Tudi jaz bom na vrsti prekmalu, da nastopim Križevo pot . . . In jih je na stotine že, če ne gre v tisoče grozna številka, ki so za dr. Ehrlichom šli . . .

In niso šli brez duha mučeništvu. Ni treba drugega, da pritrđimo temu prepričanju z vero v srcih, ko da vemo, kakšen prizor se je odigral ob svežem, še nezagrjenem grobu dr. Ehrlicha:

Tisoči so se udeležili pogreba. Zlasti se je zgrnila zadnjič okoli svojega vodje v katoliški akciji vsa katoliška dijaška mladina. S solzami v očeh, s tresljaji v žalostnih srcih, toda s pogumom v dušah neustrašenih — so stotine dijakov in dijakinj ob Ehrlichovem grobu, preden je začela padati gruda na rakev, pokleknile in dvignile roke — k prisegi! Kakor votlo odmeva iz ognjenika, preden se utrga usodna povodenj čez rob, so se oglasili zamolkli glasovi iz sto in sto mladih grl ter govorili svojemu ljubljenu profesorju zadnje slovo, zadnje prošnjo, zadnje naročilo — in so navrgli PRISEGO:

"Gospod profesor, duhovnik božji, ljubitelj trpljenja in ljubljenec trpečih — videc slovenskega rodu in naš Gedeon:

Verujemo v občestvo svetnikov, veruje-

mo v vstajenje mesa, verujemo v večno življenje. In prisegamo:

Z vsemi našimi deli, z vsem našim življenjem, v vsakem trpljenju, vsekdar in povsod, do konca nam namerjenih dni, s slehernim utripom srca, z vso ostrino duha —

bomo branili veljavo božje postave v slovenskem rodu. Urejeni kot vojska, neuklonjivi, neustrašljivi kot lev v puščavi — bomo vpili Gospodnjo besedo čez vso slovensko zemljo!

Z vsemi našimi deli, z vsem življenjem, v vsakem trpljenju, vsekdar in povsod, do konca nam namerjenih dni —

bomo branili slovenski rod, da ga sovražnik nenavidni niti ne pahne niti ne spelje v brezdno teme! — V vsakršnih nadlogah, v potrebah in stiskah, v ječah, v zmedah in vihrah, zalezovani od odpadlih rojakov, v nevarnostih pred neverniki, v nevarnostih v mestu, v nevarnostih v samoti, v nevarnostih pred lažmi sinov črne teme, vsekdar in povsod, v veliki potrpežljivosti in s Svetim Duhom —

bomo vztrajali v borbi za slovenski rod, da vzide zmagovito nad mrtvo kačo!

Gospod profesor, videc slovenskega rodu, naš Gedeon:

posredujte za nas pred Gospodom Bogom vojnih čet, da nas potrdi za orožnike božje na tej preljubi zemlji!

Bodite z nami do konca nam namerjenih dni, da bi nihče ne padel, da bi do konca vsi in vse z zvesto stražo stregli in stregle, kakor Vam je stregel zvesto in verno naš rajni brat Viktor in rajni bratje pred njim enako z njim!

Gospod naš Bog, ki si nam vse naklonil, nakloni nam tudi mir, mir pokoja, sobotni mir — mir! — mir brez večera!

SVETA MATI BOŽJA VIŠARSKA,
PROSI ZA NAS!

* * *

Moral je biti res veličasten prizor, ko so stotine in stotine slovenskega dijaštva z dvignjenimi rokami ob odprtem Ehrlichovem grobu prisegale tako slovesno prise-

go . . . Poročilo dostavlja, da so tisoči navzočih pogrebcev, domačinov in tujcev, silno strmeli nad tem popolnoma nepričakovanim prizorom.

Jezik te prisege je namenoma izredno slovesen, zato tudi namenoma nekoliko ne- navaden.

V prisegi omenjeni "Viktor" je mladi akademik, ki je bil z Ehrlichom vred ustreljen in obenem z njim pokopan — njegov vsakdanji mašni strežnik.

Ob koncu je prošnja k višarski Materi Božji — očitvidno zato, ker je pod svetimi Višarjami dr. Ehrlichu zibelka tekla . . .

"Obtožnica laških grobij", ki smo jo omenili in jo je rajni dr. Ehrlich sestavil in Italijanom dostavil, je dospela samo v skrajšani obliki preko morja. Kljub temu je dolga in bi vzela preobilo prostora. Morda pride kdaj drugič na vrsto v listu Ave Maria. Dovolj bodi rečeno, da je taka, kakor tudi mi vemo po vseh laških grozotah, da bi morala biti.

Kljub temu, da je Lahe pogumno obtožil in krepko obsodil naravnost v lice — je moral pasti pod kroglo, kot se navaja, neizprosnih sovragov osišča!

Kdo naj razume zmede v domovini, kdo naj tiste med nami razume, ki poznajo le pohvalno besedo za delovanje partizanov — vsi drugi v "preljubi Sloveniji" so jim kvizlingi in izdajalci . . .

Po vsem tem, kar vemo iz poročil domovine, moramo reči:

Katoliška Slovenija se bo ali dvignila k povsem novemu življenju po vztrajnosti svoje v krvi in Križu posvečene mladine —

ali bo pa padla v prečastni grob kot so padli milijoni od začetka krščanstva — kot MUČENIKI KRISTUSA KRALJA, neslavno in nečastno pred svetom, pa zato kot SEME KRŠČANSKE KRVI, iz katerega prikljuje VEČNOSTI SLAVA — in novo zmagoslavje VESOLJNI CERKVI na zemlji . . .

BARAGOV SVETILNIK

ZADNJO nedeljo v januariju — priporoča Baragova Zveza (to je zveza duhovnikov in lajikov — Baragovih častilcev) naj bi naš naseljence in vsak, komur je svet Baragov spomin, povzdignil svojega duha k zvišenemu vzoru krščanskega apostolstva, k Baragu, ki je pred stoletjem po istem kontinentu, ki ga hodimo mi, hodil pot največjega misijonarja.

Že spomin na enega naših največjih slovenskih naseljencev v Ameriki naj nas k temu bodri. Saj nam je vse, kar je v zvezi z našim narodom, danes toliko bolj drago in pri srcu, ko tam preko morja skušajo iztrebiti slovensko življenje do zadnjega diha. Komur je le še kaj ljubezni v srcu do slovenskih svetinj, slovenskih ljudi in slovenskega dela, mora ob spominskem Baragovem dnevu postati in reči: glej, kaj zmore naš trud, kaj zmore naša slovenska volja.

Baraga je eden mnogih in največjih naših Slovencev, ki je z svojim neumornim delom povdarjal, kar mi sedaj tako radi povdarjamo: dali smo Slovenci tej ameriški zemlji mnogo svojih žuljev, mnogo svojih misli, želja in življenskih utripov, dasi smo potomci najmanjšega rodu na svetu. Ob misli na Barago bomo dejali: ni nas treba biti sram večjih narodov, ki so na videž veliko dali Ameriki, dali smo ji trdih delavcev po tovarnah, dali kremenjakov za rudnike, dali težake za vse mogoče plavže, dali piscev in kulturnih delavcev, med pijonirji — pijonirsko delo je najtežje — pa enega, ki je svojo telo in dušo zaril v ozare ameriških ledin in desetletja oral, oral, oral, dokler ni smrt vzela misijonarski pljug iz njegovih rok.

Baragova nedelja naj torej v nas zbudi ponos, da smo rojaki tega velikega apostola. Ponos in zavest, da ko prosimo in moledujemo Zedinjene države pomoči za svojo teptano prvo mater, da ne prosimo kot berači ampak kot upniki, ki jim je Amerika nekaj dolžna za vse težko delo, ki so ga Slovenci doprinesli k civilizaciji te naše nove domovine . . .

Baraga je bil apostol evangelija, ki je našim dnem najboljši "čarter", po katerem mora uravnati svet svoje življenje, če hoče boljše bodočnosti, če hoče zmage za novi mir med narodi, če hoče zadati zadnji udarec sebičnosti novega reda, ki ga z krvjo, bombami in ognjem usiljujejo moderni trinogi vsemu svetu. Brez ljubezni in pravičnosti, pravijo in pravimo, ne bo pravega miru, bo čez dvajset let nova vojska, bolj krvava in bolj strašna od te, ki jo sedaj vojujemo. Baraga je sicer svetniški

POROČILA BARAGOVE ZVEZE

Malo smo se zgenili letos, razveseljiva poročila prihajajo od mnogih strani. Baragova nedelja je za nami, praznovali so jo po večini župnij. Dasi smo že zadnjič prosili za poročila iz fara, jih nismo prejeli mnogo, a ta, ki smo jih prejeli, so toliko bolj navdušljiva. Ta leta vojske, ko nimamo pravih stikov, ne z Slovenijo, kjer tudi delajo za to akcijo, v kolikor morejo delati, stika nimamo z Vatikanom, kjer se bo proces za svetniško povelicanje vršil. Ta leta, pravim, se pripravljamo, da bomo potem toliko bolj udarili in hitreje prišli do svojega cilja.

Zato je važno, da to Baragovo nedeljo upeljemo v vsaki župniji. Prav vsaki. Slovenske župnije se redčijo. Dokler so še slovenski svečniki na teh farah, imamo lahko veliko upanja, pa tudi zaslombe, dokler še naši ljudje žive, imamo v vsakem slovenskem katoličanu Baragovega častilca, ki bo v svoji družini naprej širil čiščenje Baragovega imena in otrokom govoril o tem velikem slovensko ameriškem možu.

Ponovno na srce polagam vsem našim prijateljem in pospeševalcem Baragove Zveze, da store vse, kolikor je mogoče, da se ta Baragova nedelja ustali v našem narodu. Kjer je le mogoče, naj se to Baragovo nedeljo pobira tudi zbirka za sklad Ba-

zglede, kako živeti po evangeliju, kako ljubiti Boga in bližnjega, kako dati Bogu, kar mu gre in dati bližnjemu, kar njemu gre. Ob besedi "svetnik" se vedno zgrozimo ljudje, kot da bi hoteli reči in kakor vedno pravimo: "Svetnika lahko občuduješ, pa ga ne moreš posnemati." — Pa je bil le tudi Baraga človek, iz kosti in mesa kot smo mi in nam je prav po človeško pokazal, da lahko tudi človeško živimo in smo Bogu všeč ter ljudem ljubi. Ni treba, da bi moral svet gledati nato, da mu zrasejo angeljske perutnice, ker tega nikoli dosegel ne bo. Ljudje smo in moramo ljudje ostati. Toda bodimo bolj spodobni ljudje, bolj pošteni ljudje, bolj pravični ljudje. Ne švigašvagajmo vedno med peklom in nebom, med hudobcem in angeljem. Ne pristojajo nam ne krila angeljev, pa tudi ne rogovi in rep zlomška. Kakor hitro bomo začeli priznavati Bogu mesto v vsakem našem početju, bomo že tudi lažje gledali v svojem sosedu, svojem sorojaku, svojem tovarišu božji obraz in človeški odblesk pravičnosti božje. Dali bomo Bogu čast, dali bomo čast in priznanje dobremu imenu bližnjega, privoščili bomo bližnjemu njegovo mesto v stvarstvu, spoštovali v njem namen, ki ga vsak človek ima na zemlji, da postane božji posinovljenec. Privoščili mu bomo nebesa in srečno večnost, privoščili pa tudi zemljo in srečno časnost. Bolj podomače: dali mu bomo kruha vere, od katerega zavisi duša, pa tudi črnega in belegra kruha, od katerega zavisi telo. Brez Boga ne bo nove pravičnosti, brez Kristusa ne nove ljubezni, brez vere v dušo bo vera v telo in srečnejše življenje tega telesa na zemlji le prazno sanjarenje. Baraga nam je pokazal, da se da po krščansko in po evangelijsko živeti, pa doseči visoko starost, biti zdrav in zadovoljen s križi in težavami življenja in še utirati drugim pot do lepših dni z svojim zgledom, z svojim naukom in z svojim živim posnemanjem Kristusovih čednosti.

Baraga nam je z svojim prenašanjem težkega poklica zgled in pobuda ljudem današnjih dni. Na vseh straneh nam gromadijo polena pod noge, polena odpovedi, zatajevanja in ponižanja. Baraga nam pravi z svojo močno voljo, da je velika neumnost taka polena pred se brcavati, godernjati in preklinjati, ker sebi pot le še bolj otežkočimo. Baraga je bil pameten in je ta polena prekoračil, pa čim več mu jih je Bog, mu jih je so-človek nametal na pot, s tem večjo vztrajnostjo jih je prehodil. Ob Baragovem zgledu se bomo povzdignili do zadovoljnejšega izvrševanja svojega poklica. Naj bo ta poklic učiteljski, delavski, materni poklic, ali poklic vojaka, duhovniški poklic ali težaški poklic, vsi ga bomo zanaprej bolj pametno vršili. Vršili tako, da bo nam samim v dobro, da bo dobro vsemu človeštvu. Vse to žrtvovanje, vsa ta odpoved, ki nam jo je prinesla vojska, pri kruhu in

ragove Zveze. Ta sklad bo potem najbližja pomoč, da se delo za proces takoj prične. Kolektamo za vse mogoče reči po vseh cerkvah in naši ljudje prav radi prispevajo, če jim duhovnik s primerno besedo obrazloži, za kaj gre. Zakaj nebi še za to dobro stvar malo zbirali? Mislim, da pač noben izgovor ni na mestu.

Kakor mi poroča tajnik Baragove Zveze, so po nekaterih naselbinah to zbirko imeli in nabrali lepo svoto. Ta način zbiranja v cerkvi je tako praktičen, ker ni treba ljudi potem še posebe nagovarjati in dregati po pismih. Če bi župnik bil pozabil na to, pa ga ljudje sami spomniti pri seji društva Najsv. Imena, ali pa Materinega društva, Marijinega dekliškega društva. Prilik je zato dovolj. Bo g. župnik toliko raje oznanjeval, če pride od ljudi samih prošnja za tako zbirko.

H koncu svojega naročila naj spet omenim — da ne bom le o denarju govoril —: propagirajte Baragovo delo vsepovsod. Vsak Baragov častilec je tudi promotor in pospeševatelj te akcije. Ni to samo dolžnost nas uradnikov in propagandnega urednika.

Zahvaljujem se našim časopisom, Glasilu Jednote, Ameriški Domovini in Amerikanskemu Slovencu za članke, ki so nas pozivali k lepšemu praznovanju Baragove nedelje.

hrani, obleki in obuvalu, pri prevažanju in drugih užitkih, ki so nam sedaj prikrajšani in utrgani, nam bo prineslo lepšo bodočnost, če bomo pravi, manj sebični, bolj ljubeznivi, manj sovražni, bolj prizanesljivi, manj versko brezbrizni, pa bolj duhovni.

Baragova nedelja naj bo vsako leto nam Slovincem živa propoved za boljše socialnejše in bratovsko življenje.

Zato podpirajmo početje Baragove Zveze, ki ima nalogo, da povečuje našega apostolata.

Posnemajmo ga.

Pospešujmo vsepovsod delo za njegovo ime.

Podpirajmo Baragovo Zvezo v gmotnem oziru, da časih kaj darujemo na namen dela za Baragovo beatifikacijo.

Priporočajmo se mu v vseh svojih potrebah, Bog ne bo po Baragi hotel povečati slovensko ime, če sami ne bomo prsta premaknili in koraka napravili.

TAJNIKOVO POROČILO:

V Baragovem Svetilniku priobčujemo misli, ki so jih naši duhovniki podajali na Baragovo nedeljo. Nekaj poročil je prišlo, kot smo zadnjič prosili ljudi, da se ta poročila ne ponavljajo po vsebini, pa te misli kar skupaj podajamo. Preberite glavni članek.

Od mnogih strani smo prejeli vest, da so po naših cerkvah to nedeljo lepo obhajali. Duhovniki so ljudem pojasnjevali, kdo je bil Baraga, zakaj ga moramo povelečevati. Upamo, da bodo njihovi govori obrodili mnogo sadu. Predvsem v duhovnem oziru. Da se bomo toliko raje priporočevali svojemu apostolu in ga tudi posnemali.

Po mnogih župnijah so celo imeli kolekto za Barago-

vo Zvezo. Kar je zelo hvalevredno. Pa tudi praktično, kakor to povdarja predsednik Zveze, Father Scheringer. Koliko časa, papirja in sitnih prošenj bi si prihranili na ta način.

Na prvem mestu v tem oziru je fara sv. Štefana v Chicago, kjer so zbrali vrli šentštefančani svoto v znesku \$197.57. Na tem mestu jim obljudbljam, kakor tudi drugim vrlim darovavcem, da jim bom poslal lepo barvano podobico škofa Baraga, ki smo jih ravno sedaj dali natisniti. Vsak bo te slike vesel. Obenem bo to nekak rezit za njihov dar. Bodo vedeli, da smo njihov dar v redu prejeli.

Na drugem mestu je fara sv. Terezije v Johnstownu, kjer so zbrali svoto v zne-

Priporočajmo se vsi v svojih težavah Baragu.

Matere, prosite Baragovega varstva za vse svoje fante-Slovence, ki se nahajajo po naših frontah. Vojaki, priporočite se Bogu po priprošnji Barage, da se bote kedaj srečni in zdravi vrnili domov.

Pozdrav v Baragu.

Rev. F. Scheringer,
predsednik B. Z.

sku \$40.42. Piše župnik Rev. T. Hoge to-le:

Zahvaljujem se, da ste tako točno poslali Baragove letake. Došli so ravno pravi čas za Baragovo nedeljo. Baraga smo povelečevali pri vseh petih mašah. Ljudje ne morejo več reči, da ne vedo, "kdo je ta človek — Baraga?" — Opozarjam: dasi nam ni bilo nič rečeno, dajte vendar priporočajte našim župnikom, da napravijo tudi zbirko ob priliki Baragove nedelje. Saj vemo, kako je, če moram sam seči v žep za propagando te ali one stvari, mi bo stvar stala dlje časa v spominu. Mi smo imeli to zbirko in pošiljam denar. Mislim, da se ljudje še počašče-ne čutijo, da morejo aktivno sodelovati in to ne le naši ljudje, temveč tudi tujerodni katoličani. Mislim tudi, da Baraga ne bo nikoli prišel do časti na altarju, če mi vsi ne bomo sodelovali tudi finančno.

Jako primerno pismo. Hvala, Father, hvala Johnstownčani, ali po naše, Slovenci iz Janezevega mesta.

Iz Jolieta je prišlo dvoje lepih pisem, ki jih pa ne smemo priobčiti po izrečni želji piscev. Pisma pa govore, da so tudi tam slavili Baragov dan in imeli še posebno mašo v ta namen.

Father G. Trunk iz Leadville, Colo. je poslal svoto \$10.00 kot prispevek svoje fare Baragovi Zvezi.

Iz Clevelanda ja društvo Najsv. Imena pri sv. Lovrencu poslalo \$25.00 kot dar Baragovi Zvezi. Bog Vas živi lovrenški junaki.

Pismo slovenske Amerikanke:

Pošiljam dolar za Baragovo Zvezo. Prosim tudi Vas, da z menoj vred molit za Baragovo priprošnjo v posebni zadevi. Imam veliko zupanje vanj. Obljubljam, da bom povsod širila Baragovo ime. Tudi moji starši vedno molijo v ta namen. Zelo sem bila vesela nedeljske pridige o Baragi in od nedelje naprej sem stavila vse svoje zupanje le v Baraga. Vem, da

bo Bog uslišal mojo prošnjo, če se k Baragu zatečem. — Ne objavite mojega imena, prosim. Pošljite mi kake tiskovine o Baragu.

Ponovno opozarjam, da se v cerkvi ne sme dejati nobenega javnega češčenja našemu apostolu. Privatno lahko, ne pa, da bi kdo na glas in javno nagovarjal Baraga kot blaženca, ki ima že tudi altarsko čast.

Naš list se je odločil, da bo dal tiskati stenske slike škofa Baraga. Slike, ki smo jih imeli doslej, so pošle, imamo pa več naročil. Poslali bomo Baragovo sliko vsakemu našemu naročniku, da jim jih ne bo treba posebe naročevati. Že davno smo povdarjali, da bi morala biti v vsaki slovenski hiši slika našega apostola. Slik bo tiskanih za prvo silo krog 4000, pozneje jih bomo dali tiskati še več, če bo kaj naročil. Stroškov bo pri tem nekaj nad 300 dolarjev, za tisk, klisej in pošto, zato naj vsak naročnik pošlje kvoder v znamkah, če mogoče. To bo za kritje stroška, dobička pri tem ni nobenega. Želimo le, da bi Baraga res dobil svoje mesto v vsakem slovenskem domu.

Darovi za Baragovo Zvezo:

Johana Smrekar (\$1), Mrs. F. Cigale (\$2), D. Zlogar (\$1), Leo Dolinshek \$1.

Še eno pismo.

Pet minut, predno je šla marčeva številka v tisk, sem prejel še to pismo, ki je nad vse lepo in vzpodbudno. Glasilo se:

“Prejmite zopet dolar za Baragov sklad. Obljubil sem, da bom od vsake svoje plače dal dolar v ta namen. Reči moram, da mi je bila uslišana še vsaka prošnja, ki sem jo na Baraga naslovil. Vsa hvala mu.”

Podpis: “Priatelj”.

Škoda, da ne smemo vedeti, kdo ta prijatelj je. Če bo bral ta dopis, naj vendar prihodnjič dostavi, kdo je in odkod, četudi noče, da bi njegovo ime obelodanili. Toda zaveda se naj, da nam uslišane prošnje pomagajo pri propagandi in če ljudje ne bodo hoteli povedati ime, Baragovi akciji ne bo pomagano.

Zahvale

Zahvaljujemo se škofu Baraga za njegovo priprošnjo pri Bogu. Dosegli smo, za kar smo prosili.

Jennie Skerl, Barberton, O.
Mary Segalle, Sheboygan, Wis.
Mrs. A. Nemgar, Eveleth, Minn.
Rev. C. Šircel.

Noben nima garancije, da bo veren ostal, ker je bil toliko in toliko let veren.

**

Mnoge resnice so tako preproste, da jim ne moreš druge obleke dati kot priprosto odelo.

Ni mogoče, da bi objavili po listih vsa imena članov, ki so se zapisali na nabiralne pole za "Mol. Fronto". To člani tudi nočejo. Pač pa je dolžnost upravnika Fronte, da poroča o vspehu nabiralcev, in da objavi svote darov, ki so jih poslali. Javnost hoče to vedeti. To je javna akcija, ki je zvezana z javnimi darovi, ki so namenjeni za gotove dobre namene. Vsaka taka akcija pa mora javnosti polagati račune, ker ljudstvo lahko izgubi zaupanje in sodi, da darovi niso prišli na določeno mesto, ali da so se porabili za osebne koristi. Nekateri so že takoj v začetku rekli, zakaj treba organizacije in zakaj treba tudi darov? To se jim je že pojasnilo in so vsi razumeli. Sedaj po štirih mesecih dela, tu vam je poročilo:

Po vrsti so nabirali člane in poslali darove:

Mrs. Antonija Sovaren, Crested Butte, Colo., članov 10, \$5.00.

Mrs. Barbara Sedmak, Crested Butte, Colo., čl. 36 družinskih mater z družinami, 18 drugih članov, \$7.50.

Mrs. Helena Mally, Cleveland, O., Sv. Vid, 18 čl.

Mrs. Josephine Pintar, Burgettstown, Pa., čl. 6, \$3.00.

Mrs. Anton Kodran, Cleveland, O., Sv. Lovrenc, čl. 19, \$3.50.

Mr. Jakob Drašler, Moon Run, Pa., čl. 17, \$3.75.

Mrs. Mary Kotze, Walkerville, Mont., čl. 38, \$5.50.

Mrs. Ivana Artač, Willard, Wis., čl. 18, \$2.00.

Mrs. Josephine Putzel, Aurora, Minn., čl. 18, \$4.15.

Mrs. Margareth Zaletel, Lorain, O., čl. 18, \$3.00.

Mrs. Mary Jarnešek, Johnstown, Pa., čl. 11, \$2.00.

Mr. John Lahajnar, Thomas, W. Va., čl. 8.

Mr. Peter Droll, Sheboygan,

Molitvena Fronta

Wis., čl. 18, \$6.00.

Mr. Anton Drenik, Frontenac, Kans., čl. 19, \$1.00.

Mrs. Jennie Petkovšek, Little Falls, N. Y., čl. 5, \$2.00.

Mrs. Anna Jakosh, Aurora, Ill., čl. 16, \$2.00.

Mrs. Katarina Robert, Euclid, O., čl. 36, \$22.50.

Posamezni priglasi čl. 18, \$8.

Mrs. Josephine Skerl, Euclid, O., čl. 10, 50c.

Mr. John Ponikvar, Cleveland, O., Sv. Vid, čl. 18, \$6.30.

Mrs. Frances Perme, Euclid, O., čl. 19, \$7.50.

Mrs. Mary Cervan, Euclid, O., čl. 17, \$6.00.

Mrs. Theresa Zdešar, Euclid, O., čl. 19, \$10.00.

Mrs. Antonija Nemeč, Euclid, O., čl. 18, \$6.70.

Mrs. Katarina Robert, Euclid, O., čl. 18, \$13.00.

Mrs. Mary Sporčič, Crested Butte, Colo., čl. 17, \$2.50.

Mrs. Mary Konechnik, Morgentown, Pa., čl. 17, \$2.00.

Posamezni priglasi, čl. 18, \$4.

Mrs. Justina Paul, Lorain, O., čl. 10.

Mrs. Mary Straus, Cleveland, O., Sv. Vid, čl. 4.

Mr. Stephen Yenko, Bulger, Pa., čl. 18, \$1.20.

Mrs. Jakob Petkovšek, Little Falls, N. Y., 13 družinskih mater z družinami.

Mrs. Frances Baraga, Cleveland, O., Sv. Vid, čl. 18, \$ 5.00.

Mrs. Frances Kavc, Cleveland, O. Euclid, čl. 18, \$5.00.

Mrs. Louise Meshnig, Sheboygan, Wis., čl. 21, \$10.00.

Mrs. Ivana Artač, Willard, Wis., čl. 18, \$2.00.

Mrs. Frances Ošaben, Barberton, O., čl. 20, \$5.00.

Mrs. Josephine Meglen, Pueblo, Colo., 31 družin z vsemi člani, 6 pos., \$34.75.

Mrs. Frances Ponikvar, Cleveland, O., Sv. Vid, čl. 9, \$5.25.

Mrs. Katarina Robert, Euclid, O., čl. 18, \$15.00.

Mr. Andy Yerman, Euclid, O., čl. 8, \$1.00.

Mrs. Smertnik, Euclid, O., čl. 7, \$1.00.

Mrs. Ule, Euclid, O., čl. 3, 25c.

Mrs. Katie Kambik, Leadville, Colo., čl. 24, \$8.00.

Mr. Frank Jacopine, Lorain, O., čl. 18, \$2.00.

Mrs. Frances Kosmerlj, Euclid, O., čl. 7, \$2.00.

Mrs. Anna Jelenich, Baraga, Mich., čl. 5, \$1.00.

Mrs. Margareth Pancar, Vandling, Pa., čl. 19, \$5.00.

Mrs. Jennie Kozelj, Cleveland, O. Collinwood, čl. 18, \$2.00.

Mr. Jakob Leskovitz, Bessemer, Pa., čl. 19, \$26.50.

Mrs. Frances Gradisher, Barberton, O., čl. 10, \$1.75.

Mrs. Mary Otoničar, Cleveland, O., Sv. Vid, čl. 18, \$3.00.

Miss Mary E. Polutnik, Lorain, O. čl. 22, \$2.00

Mr. Joseph Ray, Chesterton, Ind., čl. 6 družin.

Mr. Anton Meljač, Cleveland, O., Sv. Lovrenc, čl. 138, med njimi večina družin z vsemi člani.

Skupaj nekako nad 200 čl., \$31.25.

Mr. Anton Grče, Euclid, O., čl. 18, \$8.00.

Mrs. Theresa Zdešar, Euclid, O., čl. 18, \$10.00.

(Dalje sledi prihodnjič.)

Iz teh poročil se vidi, kako so bili nekateri marljivi

in so veliko truda žrtvovali, kajti razumemo, da ni bilo lahko delo. Vendar vsaka njih stopnja je bila zlata, ker jo je vodila ljubezen in ker je vodila ljubezen in skrb za drago domovino. Gotovo nobena ne bo ostala nepoplačana pri Bogu. Pa tudi nesrečni narod doma jo bo znal ceniti. Tam pri "Mariji pomagaj", bodo ostala vsa ta imena, ki so se podpisala, pa tudi imena apostolov molitve, pa tudi ves trud, ki je bil zvezan z njimi. Da bi le dobri Bog in ljuba Marija Pomagaj sprejela vso to veliko dobro voljo, te žrtve za dobro in se usmilila ubogega naroda doma in ga rešila.

V mesecu marcu bo posebna kampanja za "Molitveno Fronto". Naj izdamo veselo skrivnost, da je ameriška slovenska duhovščina sprejela Molitveno Fronto za svojo akcijo, jo je v posebni resoluciji potrdila in priporočila vsem ameriškim Slovencem. Prosili bomo, da se bodo po vseh slovenskih cerkvah delili pristopni listki in tudi v cerkvi pobirali. Kolikor bolj se večja strašno trpljenje naroda doma, kolikor več težkih žrtev mora prenašati naša država, koliko več krvi naših ameriških vojakov se preljuje, toliko večja naj bo naša molitev, toliko večja naša "Molitvena Fronta", ki naj kliče k Bogu po usmiljenju in k Mariji Pomagaj za varstvo. Tvoj sin, tvoj brat, tvoj sorodnik, tvoj mož, tvoj fant je v vojni fronti. Ti tukaj doma pa v "Molitveno

Fronto". Ne sme ostati v toliki nevarnosti življenja nezavarovan od Tebe. Tvoja molitev v "Molitveni Fronti" naj bo kakor ščit nad njegovo glavo, ki ga naj varuje nesreče. Doma so ti pomorili mater, brate in sestre, sorodnike, rojstno hišo so Ti požgali. Ti pa v "Molitveno Fronto", da naj Bog kaznuje te strašne zverinske krivice, narod pa čim preje reši!

Kdor želi še polo, piši gotovo.

Kdor se želi sam upisati naravnost v uradu, kar piše naj, če tudi samo na dopisnici.

Vsaka družina dobi krasno spominsko sliko s "Slovenijo v morju bridkosti" za na steno. Gotovo jo vsi obesite na steno v svojem parlorju. Vsakdo dobi pa malo sprejemno podobico za molitveno knjižico z molitvijo za našo Ameriko, za naše vojake in za staro domovino.

Napake v imenih ali darovih priglasite. Popravili jih bomo.

MARIJA ROMA

(Nadaljevanje.)

Komenda seveda tudi ni hotela biti med zadnjimi. Kdo bi mogel prešteti vso množico? Veliko je bilo tudi duhovščine. Poleg domače je prišla tudi iz sosednjih fara. Zraven je bil tudi župan, gasilska četa je strumno stala v vrsti, dalje je bila

Marijina družba in šolski otroci z učiteljstvom. Številne zastave so plapolale, sredi med njimi je ponosen fant držal orlovski prapor, ki ga že toliko časa nismo videli. Vsa Komenda je bila svečana in slovesna kot malokdaj. Ljudstvo je zapelo dve Marijini pesmi, se strnilo okrog milostne podobe, v ljudeh je rastel ogenj . . . Tako smo se z vedno globljimi vtisi poslovili od veličastne komendske fare in krenili proti Mengšu.

Med mlaji, razsvetljenimi okni in okrašenimi hišami, med zastavami in čakajočimi ljudmi smo prišli na trg, ki je bil ves v mlajih in ljudi toliko, da so avtomobili komaj mogli mimo. Ljudstvo je čakalo milostne podobe okoli znamenja na trgu. Poleg domače duhovščine so bili tudi misijonarji iz Grobelj, dekan iz Kamnika. Poleg njih čč. sestre in menške hiralnice, razne družbe, šolska mladina in številno ljudstvo. Vsa množica je na glas odmolila desetko rožnega venca, nato je godba zaigrala nekaj Marijinih pesmi. Spet molitev, ljudsko petje . . . A čas je odmerjen, ljudstvo se težko poslavlja od svoje Matere, ki roma naprej — proti Domžalam.

Domažalci so vse presenetili z lepim, finim okrasjem glavnega trga. Venci, mlaji, napisi, rože — vse je čakalo na prihod Marije Pomagaj. Trg je bil poln ljudi: mladina z učiteljstvom, zastopniki občinskega odbora, vse družbe in organizacije z zastavami. Avto se je prav počasi pomikal skozi gost špalir, da

so mogli vsi videti milostno podobo. Potem se je ustavil in zadonela je Marijina pesem, privrela je iz src molitev, pa spet se je množica sprostita v kipeči pesmi.

Nekaj posebnega so naredili Trzinčci. Tako preprosta, pa vendar umetniško izdelana dekoracija, nobene gneče, vse v najlepšem redu. Otroci so stali v lepi vrsti in vsak je držal v roki majhen prapor z milostno podobo Marije z Brezij. Cerkevni zbor je zapel lepo Marijino pesem. Marija je dobila svežega cvetja in iz daljave jo je pozdravljala bela Ljubljana, pripravljena na sprejem visokega kongresnega gosta. Čimbolj se bližamo Ljubljani, tem več ljudstva se nabira ob cesti. Z avtomobili so se mnogi pripeljali naproti. Navdušenje raste. Vedno več je na oknih prižganih sveč. Zastave so vedno bolj goste, na cesto pada vedno več svežega cvetja.

Na črnučah je ob prihodu milostne podobe zagrmel strel, za njim se takoj oglasi pesem, druga, tretja . . . Obrazi gore, neka svečanost je ljudem razlita na očeh. Avtomobil z milostno podobo je ves v cvetju. Streha se ne vidi več, v kopici jo pokrivajo rože.

Proti Ljubljani gremo. Naproti prihajajo novi avtomobili in se obračajo. Z Ježice je prijezdilo nekaj fantov in so se postavili na čelo sprevoda. Ježenci so postavili čez vso cesto veličasten baldahin v rdečih barvah in spet je strel oznanil prihod. "Pozdravljena, zemlje ti blago-

slov!" so navdušeni Ježenci zapeli Mariji. Sledila je kratka molitev in še ena pesem, nato je Marija krenila proti Stadionu. Tam bo zdaj ob velikem prazniku njen prestol, ves Stadion bo kakor mogočno brezjansko svetišče, kjer se bodo zbrali tisoči in stotisoči pred njo in njenim Sinom, evharističnim Kraljem.

Ob Stadionu so čakale nadaljnje množice — prvi udeleženci kongresa. Takoj so krenili po pločnikih s sprevo-

dom do Svetega Krištofa. Poleg domačih vernikov je bila tu zbrana množica iz mesta. Tudi doli iz Most so prišli pozdravit Marijo, pokroviteljico kongresa. Posebno veliko število je bilo narodnih noš. V svojih slikovitih oblekah je prišel Marijin vrtec iz Mladinskega doma na Kodeljevem. Ljudstvo je pozdravljalo Marijo z mahanjem robcev, nato pa zapelo več Marijinih pesmi.

(Dalje drugič.)

SOSED LUKA IN FARAN JOŽE

(Iz spominov starega župnika.)

TISTI čas sem imel "sosedo", ki je imel svojo faro precej daleč od moje. Čeprav je bilo med njego-vo in mojo cerkvijo več sto milj, sva se vendar včasih videla. In ker ni bilo na tisto stran nobenega drugega slovenskega župnika med nama, sva se imela za "sosedo". Da ne bo ta mož, ki ga že krije hladna zemlja, brez vsakega imena v tem pripovedovanju, mu dajmo neko ime. Recimo, da je bil Luka.

Tista "sosedna" fara je bila edina, ki jo je kdaj imel. Nanjo je prišel naravnost iz "lemenata" in z nje je odšel naravnost v grob. Mislim, da je župnikoval na njej kakih 30 let. Po moji sodbi ni bil najboljši župnik in to sem mu včasih povedal naravnost v obraz. Nič ni zameril, pa tudi k srcu si mojih opominov ni jemal. Smejal se mi je in tudi od svoje strani naložil na moje rame nekaj dobrih naukov. Toda jaz sem mu dejal:

"Ti si bolj potreben dobrih naukov. Škoda je, da nisi imel poprej kakih drugih skušenj, preden si prišel na faro. Tega sicer nisi sam kriv, ampak pozna se ti na vseh koncih in krajih, da nisi bil vsaj nekaj let kaplan, preden si postal moj "sosed"."

"Oho, ti bi rad, da bi bil tudi jaz kaplan do svoje srebrne maše kot si bil ti. Pa nismo vsi tako slabo zapisani pri svojih višjih."

Potem sva se smejala in pozabila na medsebojne dobre nauke.

Župnik Luka je bil takle človek:

Imel je zelo veliko slabih človeških lastnosti.

Imel je tudi zelo veliko dobrih človeških lastnosti.

Imel je poleg tega tudi veliko mero takih lastnosti, ki so bile same na sebi brez dobrote in brez slabosti, pa so se dale po volji vsakega človeka obrniti, ali vsaj razložiti, na dobro ali pa na slabo stran.

In tako je prišlo, da so njegove dobre in slabe lastnosti druga drugo požrle, to se pravi: požrle so se med seboj v "javnem

mnenju" med njegovimi farani, ostale so samo take, ki niso bile ne dobre ne slabe, pa jih je vsak po svoje razumeval in razlagal. Kar je pri nekaterih veljalo za zelo dobro lastnost na Lukovem značaju, so drugi imeli za grdo napako.

Njegovi farani so imeli v moji fari sorodnike in so pogosto prihajali k nam na obisk. Nekaj teh obiskovalcev sem sam večkrat srečal, o drugih sem ob kaki priliki slišal od svojih ljudi. Več ko polovica je bila takih, ki so župnika Luka zelo hvalili, češ, da je jako družaben, vesel, gostoljuben, dober gospodar za faro, in tako dalje. Nekateri so ga celo pohvalili, da v družbi rad pije in poje, pa tudi svojim gostom rad prinese od zakladov svoje kleti. Nekaj je pa bilo takih, ki so mu zamerili, da hoče imeti v naselbini vedno zadnjo besedo in ne pusti človeka pri miru, ako ni skozi in skozi "cerkven". Če bi človek dejal vse, kar je bilo slišati o župniku Luki, na nepristransko tehtnico, bi vendar ostalo mnogo več dobrega ko slabega.

Tega mnenja pa ni bil neki njegov faran, recimo, da mu je bilo Jože ime, — samo radi tega naj mu bo Jože ime, da ne bo ostal v tem pripovedovanju brez imena. Ta faran Jože je marsikak večer prebil v družbi z župnikom Lukom in srkal vino iz njegove kleti. Jože je znal biti velik pripovednik in tako tudi župnik Luka. Ob takih večerih so jih mnogo uganili in imeli izvrstno zabavo. Jože očitno ni imel veliko zoper Luko, dokler sta živela skupaj pod domačim zvonom, šele po precej nenadni smrti Lukovi se je Jože domislil, da je bil župnik Luka prav za prav — komedijant . . .

Šel je Jože in je napisal o vseh letih Lukovega župnikovanja storijo, ki se je brala kot komedija in je bil glavni 'junak' v stori-ji komedijant Luka. Da je mogel biti Luka komedijant, je bilo seveda treba izbrisati vse njegove dobre lastnosti in je bilo treba zamolčati, da ga je večina fare prav za prav zelo rada imela, stari in mladi, veliki

in majhni. In vse te in take reči je Jože res zelo spretno zamolčal. Nasprotno je pa debelo podčrtal vse slabe Lukove lastnosti, zraven tega pa še tistim, ki same na sebi niso bile ne dobre ne slabe, pripisal slabe namene in zahrbtne misli.

Ko je povest zagledala beli dan, so bili nekateri mojih faranov prav hudi. Prihajali so k meni in rekli, da bi katoliški človek ne smel tako pisati o svojem nekdanjem župniku. Če se kdo izdaja za katoličana, so dostavili, bi moral imeti malo več spoštovanja do katoliškega duhovnika . . .

“Ali ni vse res, kar je napisal?”

“Na zunaj je že vse približno res, ne vemo pa, če je Jože tudi vse misli in namene Lukove tako dobro poznal kot jih opisuje.”

“Recimo, da jih je res tako natanko poznal, ali bi vseeno ne smel o njih pisati?”

“Vseeno ne! Luka je bil njegov župnik in bi bilo treba, da Jože takih reči ne raznaša. Katoličan o svojih duhovnikih ne bo tako pisal.”

“Zakaj pa venomer poudarjate, da se ravno o duhovniku ne sme tako pisati? Ali ni duhovnik tudi človek? Ali se vi zelo čuvate, da o kakem duhovniku, ki se vam ne zdi po vašem okusu, nič nerodnega ne govorite? Ali ne zabavljate na primer čez mojega prednika na debelo in drobno, če vas hočem poslušati? In kdo ve, kaj rečete o meni, kadar me ni zraven? In še to: Ali ne beremo v zgodovinskih bukvah o duhovnikih, ki niso bili dobri? Ali ni zapisano že neštetokrat, da je šel Baraga poleg drugega tudi zato v misijone, ker so mu bili doma nekateri duhovniki nasprotni? Ali bi se tudi to ne smelo nikoli zapisati? In sicer ravno zato ne, ker so bili pač duhovniki?”

Ljudje so gledali vame in nekateri so se praskali za ušesi. Čez nekaj časa je eden rekel:

“Tak vam se pa kar dopade, kar je Jože napisal? Lep prijatelj ste bili pokojnemu župniku Luki . . .”

Hitro sem moral prijeti za besedo, da nisem napravil prevelikega pohujšanja.

“Ne, dragi moj, prav nič se mi ne dopade, kar je Jože napisal. Bolj pravilno po-

vedano: Nič se mi ne dopade, kako je Jože napisal. Če že kdo piše popolnoma izmišljene reči, povesti ali komedije, mora vendar značaje svojih junakov tako risati, da se ne pokažejo zgolj slabe lastnosti, ampak tudi dobre. Brez dobrih lastnosti ni noben človek. Junak v povesti, ki je samo slab ali samo dober, skazi povest, da ni prav nič vredna. Kdor pa piše o zgodovinski osebi, mora pa biti še toliko bolj previden. Skaziti zgodovino je večja napaka ko skaziti kako izmišljeno storijo, ki se lahko pozabi, pa je mir besedi. Zgodovina se pa ne pozabi. Zato je Jože res napravil vliko nerodnost, ki mu pred zgodovino ne more biti odpuščena.”

Spet so gledali. Čez nekaj časa je nekdo dejal:

“Torej ste čisto naših misli. Zakaj ste se pa sprva delali, kakor da ste drugega mnenja kot mi?”

“Zato, ker ste vi samo eno gnali: duhovnik, duhovnik, duhovnik . . . Tako se ne sme pisati o duhovniku in tako zlasti katoličan ne sme pisati o duhovniku . . . To se lepo sliši, je pa precej neodkritosrčno. Vsi vemo, da je duhovnik tudi človek, in vsi vemo, da je marsikak človek prav slab duhovnik. Če je res tako slab, da njegovih dobrih lastnosti skoraj več ni, zahteva zgodovinska resničnost, da se o njem pove prav tako kot je, pa naj bo duhovnik ali pa kaj drugega. Če se hoče duhovnik izogniti pred zgodovino slabega slikanja svojega značaja, naj bo duhovnik kot se spodobi. Če je pa kdo odšel pred nami v grob, ali če je treba o njem pisati še preden se je umaknil, naj se ne jemlje v bukve, pa tudi samo v besede ne, edino tiste reči, ki mečejo slabo luč na njegov značaj, ampak naj se obenem poudarijo tudi tiste, ki ga kažejo v drugačni luči. Rajni Luka j imel na vsak način tudi mnogo dobrih lastnosti, Jože je pa na vse tiste — mimogrede ali pa nalašč — pozabil. Ali ni res tako?”

Prikimali so. Jaz sem pa še dejal:

“In to pravilo velja za vsakega človeka, pa naj bo duhovnik ali kaj drugega. Če bi Jože tako pisal o kakem salunarju, ki je pred kratkim umrl, bi ga jaz ravno tako obsodil, kot ga obsojam radi prijatelja Lu-

ke. Tudi med salunarji jih je malo, ki bi imeli tako nizkoten značaj kot ga ima rajni Luka v Jožetovi razpravi, ki hoče biti nekak doprinos k slovenski zgodovini v Ameriki. Ali se vam ne zdi, da sem stvar pravično presodil?"

Prikimali so in vsak zase še naprej pre-mišljevali moje besede.

EVICA

MATERE ni več! Njena postelja stoji v kotu prazna in prazen je njen stol pri mizi. Pavelček, Evica in mali Janezek so tihi in mirni in venomer nekaj iščejo, iz kuhinje v sobo, iz sobe v kuhinjo. Tudi najmanjši, še v zibelki, ne joka več, ne kriči in se ne smeje več. Vse je prazno in temno, brez luči, brez veselja. Oče prihaja domov mrk in mračen, nič več se ne šali s Pavelčkom, nič več ne poboža Evice, nič več si ne posadi Janezka na kolena in ne poljubi več najmanjšega v zibelki. Njegove oči so rdeče in zabuhle in tako čudno diši, po nečem zoprnem in ostrem, da mora Pavelček vsak dan kašljati. In Evica ne more razumeti, kje sta ostala oba para materinih čevljev, ki jih je oče pred tednom odnesel od doma. "Pri čevljarju ne bodo tako dolgo, o ne! Kam pa naj bi jih bil oče sicer nesel?" Pa je zvečer vprašala očeta. Na starini? O, da, Evica ve, kje je starina. Zato ne nadleguje več očeta in sama premišljuje dalje.

Evica je stara osem let. Evica išče službe. Hodi od hiše do hiše in izprašuje. "Gospa, potrebujete služkinjo?" Gospa jo premeri s kratkim, nezaupnim pogledom in zaloputne vrata. Evica žalostno gleda. Da so ljudje tako surovi in trdosrčni? Potrka na druga vrata, pa se ji ne godi nič bolje kot prvič. Evica je žalostna in ne razume teh hudobnih ljudi. Toda ona ima pred seboj cilj, ves lep in svetel, in išče še naprej. "Dober dan, gospa! Za služkinjo bi šla . . . mor-

da jo vi potrebujete?" Gospa jo zasmehljivo premeri: "Ubožica! Ne bo nič, si še premajhna in prešibka! Kaj pa bom s teboj? Imam še svojih otrok dovolj in ni treba, da bi zraven še tebe redila!" Pri četrti gospe je bilo že nekoliko bolje. Dala ji je kos kruha. Evica pa, da ne prosi, da le službe išče. Toda gospa jo je pobožala po glavi, po njenih mehkih črnih laskih, tako kot mamica nekdanj. Ne, pa vendar ne tako kot mamica. Mamica je znala bolj toplo, bolj mehko, ah, čisto drugače! Vendar je Evica vzela kruh, za Janezka in Pavelčka ga je vzela. Evica je trkala in trkala dalje, zaman! Zvečer se je vrnila domov do smrti utrujena in tako žalostna, kot še nikdar. Tako je bilo tudi drugi dan in tretji in četrti. Peti dan zjutraj je zopet šla in je trkala na vrata. — "Tako in tako, gospa! Mamice ni več in jaz zdaj iščem službo. Vzemite me no za služkinjo, znam pomivati posodo in pometati . . . sem že tudi mamici doma često pomagala!" Gospa se je ljubeznivo nasmehnila: "Koliko si pa stara, mala? Ali boš zmogla?" — "Oh, ti moj ljubi Bog!" je bila Evica vsa blažena, "če bom zmogla? Kako ne bi! Saj bo za mamico!" In je gospe hvaležno poljubila roko.

Evica je zdaj imela službo. Gospa je bila dobra in ji ni nalagala težkega dela. Včasih je šla v trgovino ali pa je pazila na maledga, 4-letnega Janezka.

Čez dva meseca pa je Evica prinesla domov velik skrivnosten zavitek in ga zvečer srečno žarečih oči izročila očetu. Saj je bil sedaj izpolnjen njen veliki sen, ki ga je sanjala v dolgih, pustih nočeh, ko je bila vsa trudna in vsa izmučena. Oče pa jo je začudeno pogledal, odprl zavitek in pobledel. Čevlji njegove žene, ki jih je prodal in denar zapil! Evica pa mu je hitela pojasnjevati: "Nesi jih mamici, da se bo spet lahko vrnila!" In ni razumela, zakaj so očetu stopile solze v oči, ko ji je zatrjeval: "Ti moja mala, uboga . . . vse bo dobro . . . saj vas imam rad . . . vse štiri vas imam rad! . . ." In zgodilo se je, da jo je oče prvič, odkar so črni možje odnesli mamico iz hiše, mehko pobožal s svojimi raskavimi dlanmi in jo je poljubil.

(L. S.)

ZVODNIK

Povest. — Napisal dr. Ivan Pregelj.

(Nadaljevanje.)

8. PISMO

PRI Valičevih so prali. Vse vprek po sadovnjaku in vrtu za hišo so bili porazobesili perilo in ga nato zgrnili v tri močne jerbese, da bi ga zlikali z zgenili. Bolj grobo sta opravili Valičeva teta in dekla. Odbrano perilo je likala Roža sama že tretji dan na mizi pred hišo pod mogočno murvo. Perilo je vidno usihalo pridni delavki s skupa in se gomililo lepo urejeno in pospravljeno na drug kup. Le še zveženj žepnih rutic je čakal žarkega železa, da mu vtisne prijetne gube in ga zgane, kakor je treba.

Bilo je v sredo popoldne. Živ podsončnik je prijetno vel. Zdaj pa zdaj je pomagal dekletu, poigral se z dehtivim platnom, batistno rutico, zobčasto obrobljeno spodnjo haljino ali okusno brisalko. Roža je hitela pobirati, kar ji je veter raznašal. Vsako toliko časa je morala v kuhinjo po nove žerjavice za likalo. Zdaj pa se je nekaکو trudno zamislila sama vase. Sedla je in se igrala s perilom, urejevaje ga na kupu. Iz te zamišljenosti jo je skoraj neprijetno zbudil glasen klic.

“O, kako ste pridni,” je slišala deklica nekakov bolj neznan ji glas. Ozrla se je. Zagledala je za seboj obraz domače poštarice Alme in se malce presenetila. Na videz in na zunaj je pač poznala Almo, bliže ji pa ni stala. Radovedno, ne da bi našla besedo za pozdrav, je gledala na došlo žensko. Alma je bila priletno deklo z nezdravo rumenim, a debelušnim licem. Govorila je debelo, skoraj po moško. Roža je vedela o njej sicer že marsikaj, kar Almi ni bilo pisano na licu. Poznala je po pripovedovanju prijateljic nekatere skoraj čudaške Almine posebnosti. Pravile so ji na primer, da je Alma kljub svoji lepi in tehtoviti telesnosti v svojih besedah zelo sanjava ali “idealna”, kakor je zvala samo sebe. Roža je vedela, da Alma kar požira romane in knjige, da jo je neskončno lahko ganiti do solz in da pretirava v časti in slavi, pa naj govori o komurkoli ali o čemerkoli. Vedela je tudi, da rada pije ta Alma in skrbi tako poleg svoje duhovne strani še za telesno stran.

Roži Alma ni bila preveč prijetna. Že nekaj krat, ko je imela posla z njo, se je uverila, da Almina uljudnost ni neposredna in da je njeno brezosebno oboževanje in obnašanje z ljudmi prej dobro premišljen namen, kakor

Okrogle Zgodbice

Sorodstvo.

“No, Bara, imate že zopet novega ženina? Vendar ne bote trdili, da je to brat.” — “Seveda je brat, in sicer brat prejšnjega ženina.”

Varčna žena.

“Gospa, zakaj pa kuhate sami, ko imate vendar kuharico?” — “To je tako, moja draga: Če kuha kuharica, mož še enkrat toliko sne, kakor če kuham jaz; treba varčevati!”

Pri zdravniku.

“Gospod doktor, ali z Xžarki vidite tudi v srce?”

Zdravnik: “Seveda, milostljiva!”

Milostljiva: “Za božjo voljo ne povejte mojemu možu, kar ste tam videli.”

Iz šole.

Učitelj: “Če kdo ne govori resnice, ga imenujemo lažnika. Kako pa tega, ki govori resnico?”

Nellie: “Neolikanca.”

Ni razumel.

“Gospodična, jaz znam brati vaše misli.” — “No če jih znate, zakaj pa ne greste vendar že enkrat naprej?”

Vzgoja.

“Desetkrat sem te že vjel na laži. Ali obljubiš, da se tega odvadiš?” — “Obljubim.” Ravno pa zazvoni tele-

pa izraz lepe in nesebične duše. Tembolj se je torej zato začudila, ko je zagledala poštarico na obisku pri sebi. Zastonj je ugibala, čemu neki jo je posetila Alma. Z neprirodno živahnostjo svojo ji Alma ni dala, da bi se našla.

“Kar nič se ne dajte motiti,” je poštarica govorila. “Le za trenutek bom sedla in malo počila. Saj smem? Kar tukaj. Nič, nič! Saj je čisto in lepo. O in sploh! Kako lepo je pri vas, gospodična! Ta razgled, ta vrt, ta hlad in ta zrak, kako nebeško čist in zdrav! Likate? Pa vse sami? Dovolite! Ah!”

Vzela je s kupa perila in hvalila okusnost in blago. In zopet je brbljala hvalo o Valičevih, kako je lepo, če ima človek tak dom. Ali je gospa teta zdrava? Kaj dela gospod Valič? Kako je Roži, ali ji ni dolgčas? Ali kaj bere? Pa kako bo brala, ko ne utegne . . .

Med govorjenjem je pogledovala nekam lačno proti hiši in zdajci poprašala za čašo hladne vode. Uljudno je planila Roža in stekla v hišo. Vrnila se je s posodo polno vina. Alma se je na videz branila, poskusila nato in po prvem pokusu nagnila krepko. Roža ji je postregla še z domačo gnatjo in kruhom in vprašala, če ima Alma kaj opravka z očetom.

“Zaradi vas sem prišla,” je povedala Alma narejeno skrivnostno. Roži je udarila rdečica v lice. Radovedno je poslušnila. Toda poštarica jo je skoraj kakor nalašč mučila in pustila v negotovosti. Roža se je nekako topovdala in poslušala, kaj bo povedala poštarica.

Tedaj je Alma začela govoriti o sami sebi. Tožila je, da ima veliko dela in da je brez družbe. Knjige je rekla, da so ji edina zabava. Pa kaj se hoče? Roža naj nikar ne misli, da se potvarja, če govori nekoliko prisiljeno slovenščino. To je pač pobrala iz knjig. Sicer pa nad vse ljubi slovenske pisatelje. Žal ji je le, da ni večča godbi. Ampak umetnost, umetnost! In umetniki! Obožuje jih Alma . . .

Roži se je zdelo vse to govorjenje, ki ga je preprosto dekletu le napol razumelo, skoraj neumno in smešno. Zmedeno je poslušala in preprosto silila, naj pije in je. In Alma se je še in še “silila”, kakor je rekla. Zdaj pa jo je vino razgrela tako, da res menda še sama ni več mislila na tisto, za kar je prav za prav bila prišla. Govoriti je začela kako zbira književne redkosti in ima doma album z lastnoročnimi podpisi domačih pesnikov.

“Imam Janka Lebana, zložil mi je tri pesmi. Imam podpis Meškov in pozdrav, imam Gregorčiča.”

Dvignila je roko in rekla slovesno: “Verna Slovenka svojemu rodu bodi povesod! Tako mi je napisal na razglednico, s katero sem ga prosila za majhen spomin. Kaj? Naš goriški slavček je pač še vedno največji.”

Seveda, njen okus je bolj Meško, ta “ljubi, dražestni

fon in oče pravi: “Stopi k telefonu, in če kdo vpraša po meni, reci, da me ni doma.”

Strah.

“Pomisli, dragi moj, bila sem pri zdravniku, pogledal je samo na jezik in mi predpisal zdravilo!”

On: “Za božjo voljo, pa vendar ne za tvoj jezik?”

Kako dolgo je delal.

“Koliko časa je pa delal pri vas moj novi pomočnik?” — “Tri mesece.” — “Kako to?” — “On pravi, da je bil pri vas 5 let.” — “To že, vi ste prašali, koliko časa je delal.”

Smola.

“Kako to, da se vaše igre nikoli ne predstavljajo?” — “Je to tako: jaz pišem samo enodejanke, pa mi vedno eno dejanje črtajo.”

Lovska.

Gostilničar: “Kaj pa se je zgodilo, g. nadgozdar, da ste danes tako molčeč? Gotovo ste imeli težko službo?” — “No, to bi rekel! Bil sem za pričo pri sodnji, in tu sem moral celo četrt uro govoriti resnico!”

Otroci.

Jurček hoče vse vedeti. Nadleguje očeta z raznimi vprašanji, na katera je težko odgovoriti. Končno pravi oče: “Daj vendar pokoj, jaz moram delati.” — Nato Jurček: “Ata, samo eno vprašanje še. Kaj pa, če sede osa na koprivo? Ali piči osa kopri-

Meško". Cankar — ta je sirov in zapit. Tri razglednice s svojim naslovom mu je že poslala. Na vse tri se je podpisal za — Kurenta! Je pa še gospod Govekar drug mož, četudi je v svojih spisih na videz zelo razposajen. Ali je Roža že brala Govekarja "O te ženske"? Še ne? No, nič ne de.

"Ampak igrali ga bomo, Govekarja bomo igrali. Rokovnjače bomo igrali in radi Rokovnjačev —"

Ozrla se je in še dodala: "Zaradi Rokovnjačev sem prišla. To je moj posel, ki bi ga bila kmalu kar pozabila."

Začela je pripovedovati Roži, kako so se bili domeni učitelj in pevci, da prirede igro o Rokovnjačih. Alma da bo igrala rokovnjaško ljubico, toda za Polonico nimajo še nobene pripravne. Samo Roža bi bila prava za vlogo Polonice . . .

Spet se je previdno ozrla in segla naglo v žep. Skrivoma je dala Roži drobno pismo.

"Berite, sem kar osebno prinesla, da bi nikomur drugemu v roke ne padlo."

Roža je zardela. Takoj je po pisavi spoznala, da ji piše Štefan. Spravila je pismo, ne da bi brala.

"Tako," je dejala Alma, "opravila sem. Berite pismo in ne odklonite pomoči." Vstala je, da bi šla. Roža ji je še nalila in jo silila, naj še ne hodi. Almi se res ni mudilo. Vse bolj zaupna je postala v svojih besedah.

"Ne mislite, Roža, da je to pismo kaka tajnost. Gre le za igro."

Kljub temu zagotovilu je radovedno in nekako vzhičeno opazovala Rožo, kako je skrivala svojo zadrego, ko ji je omenjala Štefana. Zato je iskala v še večjo zaupnost pri Roži. Roža naj se kar njej prepusti. Ona dobro razume, kaj so take tajnosti med mladimi ljudmi. O, saj je tudi sama že ljubila, žal — le nesrečno ljubila . . . Potem je začela hvaliti Štefana in nekako nerodno čestitati Roži, ki je postala vsa zmedena. To priliko je spretno izkoristila Alma, se naglo dvignila in resnično odšla, pustivši Rožo razdvojeno, vzhičeno . . .

Roža se je zaprla v svojo sobo in prebrala Štefanov list. Vabil jo je, naj ne odreče svoje pomoči pri Rokovnjačih. V Ljubljani, kjer da je videl to igro, je takoj mislil na Rožo, kako čudovito lepa bi bila na odru. Tako in podobno je pisal. In še se je laskal, da se je deklici kar meglilo pred očmi, ko je brala. Z vsem srcem je že privolila. Potem je pa spet premišljevala, če se ne bi komu zaupala. Očetu? Tončki? Tončki že ne, se ji je uprlo. Pomislila je na gospoda Naceta . . . Čutila je živo: Gospodu Nacetu pač! Le kako? In zakaj prav za prav? Tudi tega ni vedela, če naj Štefanu odgovori ali ne. Pisati jo je bilo nekam sram in tudi strah. Tako je odlašala cela dva dni. Tedaj se je znova Alma zglasila. Rože pa

vo, ali ožge, opeče kopriva oso?"

Pozna jo.

"Pes od Mrs. Johnson je bil povožen od avtomobila. Gotovo bo vsa obupana!" — "Gotovo! Treba jo previdno obvestiti." — Seveda! Jaz ji bom telefonovala, da je bil povožen mož."

Idiosinkrazije . . .

"In jaz, gospa, imam razne idiosinkrazije." — "Nič ne de; jaz obrišem po sobi prah vsak dan."

Najboljše sredstvo.

"Gospod doktor, moj mož vedno govori v spanju. Ali ni nikakega pomočka zoper to?" — "Seveda je, pustite, da bo po dnevu prišel do besede."

Raztresen profesor

Profesorju se je rodil dečko. "Gospod profesor," pravi babica, "en deček je prišel." — "No, kaj pa hoče od mene?"

Strah.

"Gospod Novak, ali se ne bojite nevihte na prostem?" — "Ne, na prostem ne, pač pa doma!"

Med dijaki.

"Ali si za skušnjo dobro pripravljen?" — "Gotovo! Jaz sem za vsak slučaj pripravljen."

Med zakonci.

On: "Otrok pa danes že

ni našla doma. Pustila je drug Štefanov list. V njem je Rožo naravnost rotil, naj se vendar odloči.

"V soboto," je pisal, "bo prva bralna vaja. Čujem, da odslej gospod kaplan nima več svoje vaje v soboto. Tako ne bo kar nič nerodno. Roža, doma ti ni treba pravit, kam greš. Bodo mislili, da si šla k petju. Pridi gotovo."

Tako jo je vabil v igro in laž. Da, tudi v laž. Pa Roža tega ni zamerila. Vedela je, da je fant lep, da je mlad, da je njen . . .

Mimogrede se je s Tončko sestala. Tudi Tončka je že nekaj časa čula o igri. Rekla je bridko, da bi v igri za ves svet ne nastopila.

"Zakaj pa ne?" je Roža vprašala.

"Sram bi me bilo," je rekla Tončka.

"Si pa hudo sramežljiva. V Ljubljani igro vsak teden igrajo, pa se nihče ne spotika ob njej."

"Kaj — ali igro poznaš?" je začudena Tončka vprašala.

"Prosili so me, naj igram."

Tončka je osupnila. Potem se je našla.

"Pa si kajpada odklonila."

"Pritrdila še nisem."

"In tudi ne boš, ker ne smeš." Trdo so padle Tončkine besede.

"Zakaj pa ne smem?" se je čutila Roža užaljeno.

"Ali morda zato ne, ker so povabili mene, ne tebe?"

Tončka je plaho zastrmela. Kar besede ni našla. Ko je spregovorila, je rekla kakor iz najbolj bridkega petelina:

"Če se še nisi zavrgla, tudi igrala ne boš."

Roža se ji je prezirljivo nasmehnila.

"Prav res, ti si se pa že čisto zavrgla. Še skrivati ne veš več, kako si do dna nevoščljiva."

"Nisem," je kriknila Tončka. Roža ji je obrnila hrbet in hladno dejala:

"Pojdi in me zatoži gospodu Nacetu."

"Zbogom, Roža," je siloma ukrotila Tončka svojo jezo in šla. Upala je vendar še v tovarišico in si lepo sodila samo bridko:

"Saj mi ne dela krivice. Saj ni manj modra ko jaz. Le čemu jo skušam nadzirati! Ponosna je in nič ni otročja."

Ni vedela, kako sladko sladko znajo vabiti zvodniki...

(Dalje prihodnjič.)

preveč vpije. Ali ga ne moreš pomiriti?"

Ona: "Prinesi ga sem, mu bom malo zapela."

On: "Le pusti to; je boljše, da otrok vpije."

Iz šole.

Učitelj: "Telesa, skozi katera vidimo, so prozorna. Ivan, imenuj mi kako prozorno telo?" — "Luknja pri ključavnici."

*

Janezek je bil prvič v šoli pri krščanskem nauku. Ko pride domov, ga vprašajo mati: "Janezek, ali so te gospod župnik vprašali, ko je vstvaril prva človeka?" — "Ne" se odreže Janezek, "to sami vedo."

*

Učitelj: "Ti imaš 16 čenjenj. Najprej je poješ 9, pozneje še 7, kaj ti ostane?"

Učenec: "Peške."

*

Učitelj: "Tako, otroci, zdaj bode te računali, pa ne na prste! Koliko je 3 in 4?" Jožek (gleda pod klop) čez nekoliko časa: "7". Učitelj: "Prav! . . . 4 in 6?" Jožek (zopet gleda pod klop): "10". — Učitelj: "Čakaj, ti paglavec, boš mi ti na prste računal?" (Dene mu roki na hrbet.) "Zdaj povej! 5 in 3?" — Jožek (ko je delj časa gledal pod klop): "8!" — Učitelj: "Da, kako si pa to uganil?" — Jožek: "S prstov na nogah, gospod učitelj!"

Svetniki niso bili nobeni čudaki, mi smo čudaki, ker se jim čudimo in jim štejemo vse delo in življenje kot čudaštvo.

KRISTUS V KAFARNAUMU

V. Žnidaršič

KRISTUS je imenoval Kafarnaum svojo mesto, znamenje, kako zelo ga je ljubil. In res, v nobenem drugem kraju ni storil toliko čudežev, kakor v Kafarnaumu, in nikjer se ni počutil tako domačega kakor ravno v tem mestu. Tu je bil dom apostola Petra, njegovega prvega namestnika na zemlji. V Kafarnaumu je poklical colninarja Matevža z besedami: Hodi za menoj.

Tu v Kafarnaumu se je radi velike množice ljudi umaknil v čoln in učil množice iz čolna. V morju pri Kafarnaumu so apostoli na njegovo besedo vrgli mrežo in ujeli toliko rib, da se je mreža trgala. Na vzhodni strani tega mesta je Kristus hodil po vodi, kakor po suhem. Tu pri Kafarnaumu je zapovedal viharju in vetrovom, in takoj je nastala velika tišina. Tu je ozdravil krvotočno ženo, obudil od smrti Jajrovo hčer. Tukaj je prvič obljubil Najsvetejši Zakrament, za kar ga je veliko učencev zapustilo. Tu je poslal Petra k morju, kjer je vjel ribo, ki je imela drahmo v gobcu, da je plačal tempeljski davek zase in za Petra. Tukaj je svaril pred pohujševanjem, tu nam je postavil otroka za zgled. V sinagogi v Kafarnaumu je ozdravil moža z suho roko, ki je bil kamnosek, kar je dalo povod, da so ga farizeji in pismouki še bolj sovražili in se proti njemu združili celo z stranko Herodijanov, in to radi tega, ker je Kristus ozdravil moža v soboto in se ni brigal kljub ugovarjanju farizejev za njih paragrafe, katerih so imeli samo za sobotni dan nič manj kakor 1279. Sv. evangelij pravi, da so se posvetovali, kako bi Kristusa spravili ob življenje. Kristus se jim pa s svojimi učenci umakne v čolnih na morje, to se pravi, na Genezareško jezero.

Toda ravno takrat, v času, ko so njegovi sovražniki kovali naklepe, kako bi ga umorili, je hotel nebeški Oče svojega preganjanega Sina tolažiti s tem, da je pripustil kakor poročajo evangelisti priti k Jezusu tako nezaslišano veliko množico zveličalnih naukov željnih ljudi, kakor nikoli poprej.

Poslušajmo, kaj pravi sv. evangelij. "Veliko ljudstva iz Galileje in Judeje je šlo za njim; in iz Jeruzalema in Idumeje, in od onstran Jordana; tudi iz pokrajine Sidon in Tirus je prišla velika množica, katera je slišala o njegovih delih." Moramo premisliti kaj te množice pomenijo. Idumeja na skrajnem jugu Palestine, Sidon in Tirus visoko gori na severu; osem dni so nekateri hodili, da so prišli do cilja. Prišli so bolniki in trpeči iz kraja deseterih mest onkraj Jordana. Nobena gora jim ni bila previsoka, da bi jo ne prekoračili, nobena pot predolga, da bi je ne zmagali, tudi deroči valovi Jordana jih ne morejo zadržati, da ne bi hiteli k velikemu pomočniku, rešitelju in osrečevalcu. Kakšno veselje, kakšno nadomestilo, kakšno zadoščenje za prezirano, preganjano, z smrtjo ogroženo srce Kristusovo. Premislimo še to: Idumeja; tam živijo Edomiti, napol pagani, iz Sidona in Tirusa so prišli, tam so živeli samo pagani. Toraj so tudi pagani v velikih množicah hiteli k svojemu učeniku in pomočniku iz Nazareta. Kako izredna so pota božja: Danes mu grozijo odgovorni voditelji judovskega ljudstva, farizeji z smrtjo, in ravno danes pošlje Bog množico paganov k njemu. Ako ga zavrže judovsko ljudstvo, pagani ga bodo z odprtimi rokami sprejeli.

On ozdravi mnoge, slepim ne daje poduka, ampak vid, kruljevim ne tolažbe, ampak ravne ude, gobavim ne predpisov, ampak jih očisti boleznim: On ne vpraša: kje in kako si to bolezen dobil, ampak ti si bolan in prideš k meni. Dobro, bodi zdrav!

Po teh dogodkih se je približal čas, ki je bil največjega pomena za ustanovitev sv. Cerkve, namreč izvolitev apostolov. Kje se je to godilo? Sv. evangelist Marko piše: "In Jezus je šel na goro." Katero goro? Goro Hattin, katera je nekaj milj oddaljena od Kafarnauma in katero smo videli in slišali o njej na našem potovanju iz Jeruzalema v Kafarnaum. Tam na gori Hattin je Jezus izvolil dvanajst apostolov,

tam je učil osmero blagrov in druge nebeske nauke. Tam je po vstajenju govoril svojim apostolom: "Idite in učite vse narode in krščujte jih v imenu Očeta, Sina in svetega Duha. In glejte jaz sem z vami vse dni do konca sveta."

V Kafarnaumu je živel "centurio", kar dobesedno pomeni, poveljnik čez sto mož, toraj stotnik; očitno da je pripadal vojaškemu oddelku mesta, katerega so Rimljani tam vzdrževali. Po tem, kar je nam znano o njem, se vidi, da je bil eden najplemenitejših, najboljših značajev, katere nam v celem sv. pismu opisujejo; pod železnimi ploščami njegovega oklepa je bilo hrabro srce in njegov jedrnat značaj za vse dobro lahko sprejemljiv. Prav očitno je bilo na stotniku nagnenje do vere. Nezaslišano je — on pagan, je Judom v Kafarnaumu iz lastnih sredstev molivnico sezidal. Kako je on prišel do tega? Gotovo ne drugače, kakor naveličan od ogabnih pravljič paganskih bogov, čuteč se vedno bolj in bolj oddaljenega od laži, z katerimi so se ponašali tako imenovani rimski modrijani in vedno bolj se nagibajoč k judovski veri v enega Boga; upajoč v tej veri najti sled do prave luči.

Toraj eden, ki Boga išče. In ta iskalec Boga se giblje v najboljših krogih v mestu. Njegovo veliko privatno premoženje, njegovo vojaško dostojanstvo, njegova radodarnost mu je pridobila spoštovanje in ljubezen pri vseh. In doma, med svojimi mož srca. Sveti evangelij pripoveduje o bolnem sužnju tega gospoda. In ta suženj, kakor se poroča, je bil stotniku zelo ljub. Treba vedeti, kaj so bili sužnji one čase: komaj več kakor živina, ki si jo je gospod za večjo ali manjšo ceno nakupil in ž njo ravnal kakor se mu je vzljubilo. Ako ga je, slabi volji sledeč razsekal in ga vrgel v ribnik za hrano ribam, nikdo ni vprašal zanj; saj je bil samo suženj, in gospod je imel popolno pravico nad njegovim življenjem.

Ne tako naš stotnik. Bolezen sužnja mu je šla k srcu. On hoče zavoljo njega storiti korake, kakršnih še dosedaj ni podvzel noben pagan. On se hoče obrniti na Jezusa iz Nazareta. Spominja se onega dogod-

ka, ki mu ga je njegov prijatelj, kraljevi uradnik pripovedoval; kako je ta Jezus z eno samo besedo v osem ur oddaljeni Kani njegovega mrzličnega sina popolnoma ozdravil. Nekaj podobnega si hoče tudi on izprositi; res on je pagan; ampak tudi pagan čuti bolečino. In ta znameniti prerok ali kaj je pravzaprav; njemu je to tako lahko, ena beseda, en migljaj mu zado-
stuje.

Ko stotnik to zadevo vedno na novo preudarja, pride mu rešilna misel: Ti si ja tem Judom tukaj sinagogo sezidal. Dobro, zdaj naj ti oni storijo protiuslugo. In že je pripravljen na pot k predstojnikom sinagoge, ki so njegovi prijatelji. Oni naj bi stopili pred Kristusa in v njegovem imenu prosili za bolnega sužnja. Ti judovski veljaki seveda ne morejo razumeti, kako je mogoče, da se kdo, in to še celo rimski stotnik tako vname za sužnja, ali na ljubo stotniku so pripravljeni predložiti prošnjo Kristusu.

Bilo jim je znano, da Kristusa ni v Kafarnaumu in kmalu so zvedeli, da se mudi na gori Hattin. Upajo, da se bo Kristus proti večeru vrnil v Kafarnaum in takrat bodo oni stopili pred njega in mu predložili stotnikovo prošnjo, kakor so obljubili. Stotnik se jim prisrčno zahvali in hiti domov.

Čas poteka, dan se nagiba h koncu. Ob sončnem zahodu se vrne slavni Nazareneec v mesto. Z njim nepregledne množice ljudi. Počasi korakajo skozi mestna vrata. Po vseh ulicah stoji ljudstvo v špalirju, z vseh strani zrejo na njega; ga kličejo, pozdravljajo. Sv. pismo pravi, ko so oni (starešine judovske občine) prišli k Jezusu, so ga prisrčno prosili in mu govorili: On je vreden, da mu to storiš; on ljubi naš narod in nam je sinagogo sezidal.

*

Kakor amen ob koncu molitve, kakor krepki odmev stoji neposredno na koncu pridige na gori, ki se je začela tako slovesno z osmerimi blagri, to milostno dejanje na paganskem stotniku. Glej, na temu stotniku vidimo nič manj kakor tri onih osmerih blaženosti, katere so bile z tako

nenavadne prižnice, kakor je vrh gore, oznanjene.

Blagor ubogim v duhu! To se pravi: Blagor onim, kateri ne navežejo svojega srca na zemeljske dobrrote. Stotnik spada med te blažene. V resnici, imel je denar, imel je zemeljske dobrine, na katere bi lahko navezal svoje srce. Ampak Boga željna duša je poznala nekaj večjega, plemenitejšega, čistejšega: Bogu Judov zida hišo molitve. Sam sebe oropa zemeljskih dobrin; jih da v božjo čast. To je nekaj, kar se lahko imenuje: ubog v duhu. Ubog v duhu je bil tudi, ker se mu ubožstvo sužnja ni zdelo zaničljivo, suženj ni imel prav ničesar, s čimer bi bilo mogoče si ljubezen in skrb svojega gospoda pridobiti.

Blagor lačnim in žejnim pravice! Trpela je lakoto in žejo plemenita duša stotnikova po spoznanju Boga, po resnični, pravi veri.

Blagor usmiljenim! Če je ta blaženost resnična, potem je stotnik gotovo blažen. Ker je veliko dejansko usmiljenost pokazal, ki je bila tiste čase nenavadno redka na zemlji.

*

Še vidimo v duhu predstojnike sinagoge proseče stati pred čudodelnikom božjim. Mirno je poslušal njihove besede, dokler niso končali. Sedaj govornik molči, vprašujoče počiva njegovo oko na obličju Kristusovem. Napeto čakajo okoli stoječi na odgovor Učenika. Tudi pagani so zraven; dvakrat močnejše bije ravno njim srce v tem trenutku.

Nepričakovano priprosto in obetajoče zveni odgovor Kristusov: "Ja, bom prišel in ga bom ozdravil. Peljite me k njemu."

In Jezus je šel ž njimi.

Obkoljen z gnječo ljudi se Kristus počasi pomika proti svojemu cilju; proti hiši stotnika, pagana; — proti hiši pagana, o kateri neki judovski pregovor pravi: Hiša pagana naj ti ne bo več kakor židovski hlev. Toda živinski hlev naj bi bil danes kraj velikih milosti; v malo trenutkih naj bi klici veselja odmevali po dvoranah preziranega in zaničevanega stanovanja paganov.

Med tem je tolpa na pol divjih, umazanih in strganih dečkov v hitrem teku naskočila proti hiši stotnika, in vsak mu je hotel prvi prinesiti nenavadno poročilo: Nazarenc pride! Nazarenc pride! so kričali vse vprek. Stotnik to sliši in ne more verjeti. In ko pet ali šest dečkov v eni sapi to novice pripoveduje in kričeče zatrjuje, se polasti stotnika malodušnost in strah. Mož, ki velja kot prerok, kateremu se nadnaravne moči pripisujejo, — hoče priti v njegovo hišo? Stotnik se čuti popolnoma nezmožnega, takemu bitju primeren sprejem pripraviti. In kako zamore on, občutljivi in nežno čuteči pagan si o judovskem dobrotniku domišljati, da bo on zavoljo njega prestopil stroge postave svojega ljudstva in prišel v njegovo hišo.

Hiti na cesto, ne vedoč kaj mu je storiti: Čas hiti in sili k odločitvi; že sliši daleč kliče navdušene množice, ki ga spremlja. Tu zagleda nekaj Judov, ki so mu prijatelji in udani iz srca. Z veliko naglico in razburjenostjo stopi k njim, jim hitro in na kratko razloži svoj čudni položaj v katerem se nahaja in jih prisrčno prosi, naj gredo naproti Nazarencu, ga ustavijo in prosijo, da se nebi toliko ponižal, da bi šel v stanovanje pagana. Samo besedo, besedo iz daljave si drzne prositi iz ust poslanca božjega. — Dopovedal jim je, svojim prijateljem; sedaj jih sili, prosi, kar podi: "Hitite, tecite, da ne bo prepozno, plačam vam za to, kolikor zahtevate."

In oni gredo in pridejo naproti množici, in se s silo prerinejo do Učenika. Takoj dajejo znamenje z rokami, da želijo govoriti. Imajo važno poslanstvo. Sveto pismo pravi: "Ko pa Kristus ni bil več daleč od hiše, je poslal stotnik prijatelje k njemu in rekel: Ne trudi se, ker jaz nisem vreden, da greš pod mojo streho. Zavoljo tega se tudi jaz nisem imel za vrednega, k tebi priti; toda reci le besedo in moj služabnik bo ozdravljen."

In zopet stoji Kristus kakor izklesan iz marmorja in poslušša. Ponižnost je imela vedno privlačno silo za Kristusovo srce.

Gledamo v duhu, kako Kristus mirno, a z neko odločnostjo, ki ne trpi ugovora, na-

migne stotnikovim poslancem: "Je že dobro, pustite me." — Ako bi se v tem trenutku zavalila gora Kristus pred noge, bi šel skozi goro — k hiši paganovi. Stotnik je od daleč opazoval prizor. Zdaj vidi le nekoliko stó korakov od njega oddaljenega Učenika korakati proti njegovi hiši. On hiti v hišo in takoj napravi sklep. Sam bom s svojim telesom temu vzvišenemu preroku vstop v hišo zabranil, ga zadržal od poniževalnega obiska hiše paganove.

*

Nahajamo se v duhu pred razkošno hišo stotnika v Kafarnaumu. V hiši leži ubogi suženj, zviija se v bolečinah in si niti ne misli, da se je zavoljo njega ubogega sužnja ravnokar zunaj na cesti paganstvo, judovstvo in kristjanstvo v očividnem sporazumu skupaj zbralo. — Glej, pred hišo, samo nekoliko korakov oddaljen, stoji ustanovitelj krščanstva, Jezus Kristus, mogočni čudodelnik iz Nazareta. Njemu naproti stoji stotnik rimskega cesarstva. Iz hiše so prihiteli sužnji, njegovi služabniki in tudi vojaštvo je nastopilo, kolikor ga je bilo v bližini; cel gozd svetlih sulic, čelad in oklepov. Naravno da se zbirajo okoli stotnika in oči spremljajo vsako njegovo kretnjo. Tu stojijo pagani naproti Judom, železno, močno, svetovno mesto Rim stoji naproti poslancu nebeškega Jeruzalema. Danes stopi prvokrat rimska svetovna moč naproti Kristus in se v osebi enega svojih najplemenitejših sinov klanja umirajoče paganstvo vzhajajočemu solncu krščanstva. Z pogledom neskončne dobrotljivosti počiva njegovo oko na plemenitem paganu. In med tem, ko vse ljudske množice tiho stojijo, začne stotnik govoriti in z glasom, ki je sicer glasen, a se trese od razburjenosti, izgovori besede, ki mu jih njegovo srce narekuje v tem trenutku: "Gospod! jaz nisem vreden, da greš pod mojo streho, ampak reci le besedo in moj služabnik bo ozdravljen." In stotnik se ne more vzdržati velikemu čudodelniku Izraela dati pojasnila o svojem ravnanju. "Zakaj tudi jaz, ki sem postavljen pod oblast, imam vojake pod seboj in pravi temu: Pojdi in gre; in drugemu: Pridi in pride; in svojemu služabniku:

Stori to in stori." V teh vojakovih besedah leži neka posebna privlačnost. Stotnik očitno namiguje na ozdravljenje sina kraljevega uradnika iz daljave. On hoče reči: Le tako sem si mislil, in jaz želim le besedo od tebe. Zakaj nam je znano: kakor jaz poveljujem nad sto vojaki, poveljuješ ti nad boleznimi in hudimi duhovi in nad nevidnim stvarstvom v naravi.

Ko je Jezus to slišal, se je začudil in rekel svojim spremljevalcem: "Resnično, povem vam, tolike vere nisem našel niti v Izraelu." Mogoče, da je pri teh besedah pomenljivo pogledal svoje tako povišane, a še vedno tako maloverne apostole. In takoj nato Kristus izgovori slovesno prerokbo o prihodnjih časih. Zdelo se je, da je njegova vzvišena postava še veličastnejša, oči mu v navdušenosti zažarijo, njegovo obličje, ožarjeno od ravno zahajajočega solнца se sveti v svetem navdušenju; vzdigne svoje roke, kakor da bi hotel okoli stoječe pagane z svojo srčno ljubeznijo blagosloviti, jih razprostre kakor v objem in kakor da bi jih hotel pritisniti na svoje božje srce in izreče z povzdignjenim glasom veliko in pomenljivo prerokbo: "Povem vam pa, da jih bo veliko prišlo od vzhoda in zahoda, (misli tukaj na pagane) in bodo sedeli za mizo z Abrahamom in Izakom in Jakobom v nebeškem kraljestvu; to se pravi, da bodo deležni obljub, katere v prvi vrsti veljajo Abrahamovemu zarodu. Do tukaj so bile Kristusove besede razveseljive in dobro obetajoče; a sedaj takoj postanejo njegove besede grozeče. Blagoslavljaljoči prerok je bil takoj kot strašen sodnik, in med tem, ko se obrne proti Judom in mogoče ostro pogleda na farizejsko navdahnjene hinavce, kliče resno: "otroci kraljestva pa; to se pravi, izraelskega ljudstva pa bodo vrženi v vnanjo temo: tam bo jok in škripanje z zobmi." Gledamo v duhu, kako pri teh besedah marsikateri poslušalec vztrepeta v strahu in skrivni grozi. Po teh besedah nastane za nekaj časa popolna tihota. Nato se obrne Kristus zopet k stotniku, stopi tesno k njemu in mu z povdarkom, prijazno in gotovo ne preglasno reče: "Pojdi in kakor si veroval, se ti zgodi." In služabnik je ozdravel še tisto uro.

JUNIOR'S FRIEND

Euclid, Ohio "Here I am again." So writes ANNA MAE HOCHVAR of 21241 Miller Avenue, Euclid, Ohio. She continues: "I want to thank you for printing my last letter. So far I received one pen pal and she is really swell. Ask more of the older ones to write to me. My plea is: More, more pen pals. All sizes and shapes! (Well, we wish you a whole bushel-basket full of pen pals.—J.F.) I am entering the March contest and here's hoping I win. This is the first contest I entered and I sure had fun trying to find a great number of words in S-a-i-n-t J-o-s-e-p-h. How are you? (Very well, thank you, and prospering in every respect.—J.F.) I hope you are having better weather out your way than we have. We've had bad weather all the way through—but fine weather for the ducks." Our weather, Anna Mae, was excellent for Santa Claus. I see no reason why Santa Claus could not have made an extra trip or two in January and February. We certainly had plenty of snow. We wish you all the luck in the world for the March contest, but I can assure you that the competition will be very, very warm. Thanks for your letter, and we hope to hear from you again.

Johnstown, Penna. "This is my first letter to the Junior's Journal of the Ave Maria. I am twelve years

JUNIOR'S JOURNAL

old and in the seventh grade." So, we find another friend in our gang, which is growing bigger and bigger every day. She is MARY TOMEC of 297 Boyer Street, Johnstown, Pennsylvania. You are very welcome to our gang, Mary. But our little Mary has more to say: "I like the Ave Maria a lot and I can't wait until it comes. Since my sister Theresa got so many pen pals, I'd like to have some too . . . My favorite sports are swimming and roller-skating. I don't have anything else to write now so I'll say good-bye until the next time." Well, Juniors, Mary Tomec is looking for pen pals. Will we fail her? I should say not! Then let's all get busy. I am sure, Mary, that you will become one of our regular writers for Junior's Journal, just like your sister Theresa.

Canon City, Colorado "This is my third letter to the Ave Maria. I like to read the Junior's Journal very much, especially the poems and stories in it. But before I say anything more, I better introduce

myself. My name is JOSEPHINE ZUPAN. I am fourteen years old and attend the eighth grade at Wilson Junior High School." Josephine's address, Juniors, is 73 A Elm Avenue, Canon City, Colorado. Colorado, Josephine, is far, far away from where most of us are and we are sure glad to hear from you up there. So this is your third letter. We hope there will be a fourth, fifth, sixth, seventh, and so on, for a long, long time. Yes, I received your entry for the March contest. Watch next month's issue of the Ave Maria for the contest winners. Remember, Juniors, the deadline for the March contest is March 1st.

LaSalle, Ill. And here we have another new little writer for Junior's Journal and another friend in our gang. She is THERESA ROGEL of 1041 Fourth Street, LaSalle, Illinois. She writes: "I am inne years old and am in the fourth grade at St. Roch's School. (And, Theresa, you could have added that you are the sister of Fr. Michael Rogel, O.F.M., who is an assistant at St. Theresa's Church in Johnstown, Pennsylvania, and a very good friend of Junior's Friend. I'll bet you must be proud of your brother who is a priest!—J.F.) My teacher's name is Sister M. Hubertine, O.S.B., and she is very nice to all the school children. My mother was reading the Ave Maria and

she showed me the March contest in Junior's Journal. So I thought that I might as well take a chance and try to win a prize." Good for you, Theresa. As I can see you did try very hard to win, and we hope that you do. But that will have to wait until next month. Then we will find out all the winners. In the meantime, Theresa, keep your fingers crossed. May we hear from you again in the future.

Ashland, Wis. It has been some time since last we heard from way up in Ashland, Wisconsin, but faithful LOUISE ORATCH of R. 2, Box 102, Ashland, Wisconsin, has not forgotten us. She writes: "I haven't sent in a contest entry for a long time, so now I am out to win the March contest. (The best of luck to you, Louise.—J.F.) In school we are making cloth designs six inches long and six inches wide. Then some of us sew these squares together to make blankets for the soldiers. Our school has made two blankets already. (That's swell, Louise, and we are sure that the soldiers will appreciate your work.—J.F.) We have about four or five feet of snow out here in Wisconsin." Yes, Louise, I imagine you must have a hard time trying to get to school every morning in all that snow. But I'll bet that it's fun too. Who doesn't enjoy a deep snow every once in a while . . . The best of luck to you too, Louise, in the March contest.

Johnstown, Penna. "I'm writing this letter to let you know that my plea for pen pals has been answered." Thus writes our regular contributor, THERESA TOMEK, R. D. 1, Box 351, Johnstown, Pennsylvania. "Through your swell magazine, the Ave Maria (Thanks for the compliment, Theresa!—J.F.), I've made two new friends. They

are Margaret Petrovic and Robert Banich both of Chicago, Illinois, and I am hoping to hear from more. Both Margaret and Robert tell me that they have been in Lemont. I wish I could go there too. From all I've heard about it, Lemont must be a beautiful place. (It certainly is, Theresa, I can assure you of that.—J.F.) We're having some cold weather and a lot of snow lately and I wish I were in some warmer climate. I don't like winter but I just love summer." Now, Theresa, you know that no winter is as bad as all that. Just dress up warmly, go outside, and roll around in the snow a while and I am sure you will like it. Shucks, look at Louise Oratch of Ashland, Wisconsin, going to school every day in four or five feet of snow. Gee, I wish I were a kid, again! Well, thanks for your letter, Theresa, and here's hoping we hear from you again.

Joliet, Ill. "I am writing you just a few lines this time since I still have to get off a few letters to pen pals tonight." Thus writes another good friend of Junior's Journal, BERNICE RESETIC of 1017 N. Center St., Joliet, Illinois. "Listen Father," she continues, "why don't you make Junior's Journal larger and add on a few more pages?" Oh, how we would like to do just that, Bernice, but it is simply impossible during war time. We have already cut down the Ave Maria some pages because of the war, and we only hope that it will not be necessary to cut it down any more. Bernice adds: "Did you hear, Father, that they have rationed shoes to only three pair a year? I can get along with three pair—can you? (I certainly can, even if they are only sandals, Bernice.—J.F.) And another thing, now we have to slice our own

bread. But bread stays fresh longer that way. Well, it's war anyway." Correct, Bernice, it is war and we will have to learn to mortify ourselves in many more ways before the war will be all over . . . No, Bernice, it was not Junior's Friends at your Church the other Sunday morning. That was Fr. Alexander who was helping out at the time. I am sure that your dad enjoyed his sermon on Bishop Baraga.

Lemont, Ill. I'll be very brief this month, Juniors. I am very well satisfied with the entries to the March contest thus far. They show, without question, that you all have been working very hard on it. Next month you can expect the winners to be announced. In this issue we are starting on the May contest—the last contest until next September. You may start working on it right away. Your entries to the May contest must be in by May 10th. In the meantime Junior's Friend expects to hear from all of you.—Junior's Friend.

FOR DEFENSE

BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS

ON SALE AT YOUR POST OFFICE OR BANK

AND NOW . . .

The Forgotten SAINT— St. Joseph

March is the month of St. Joseph. The nineteenth of that month is his feastday. It is something over seventy years ago that our Holy Mother the Church chose the nineteenth of March as a day on which all Catholics should remember St. Joseph in a special way. At the same time St. Joseph was named the Patron Saint of the entire Catholic Church. Thus he became second only to our Blessed Mother. Since that time, St. Joseph has been given many titles, all well-deserved. He has been sought for many favors of all kinds, and, being closely united to God in heaven, he has proven to be a very good pleader in our prayers.

A forgotten Saint? Yes, until the Church set aside the nineteenth of March in his honor, St. Joseph certainly did not receive the honor that he justly deserved. Is he still the forgotten Saint? A little examination of conscience will give the answer. How often do we look to St. Joseph in our trials and difficulties? How often do we seek his help when begging a favor from above? And what is our answer? Most likely it will be: Seldom, to both questions. Forgotten Yes!

Yet St. Joseph should be one of our favorite Saints. He is looked upon by our Church as well as by millions and millions of Catholics as the one Saint who is unusually powerful in granting us a special favor and grace—a happy death. After all, a happy death means everything to us. What would it profit us if we lived a life of virtue and should unfortunately die with the stain of mortal sins on our souls? Death will mean either eternal happiness or eternal misery. Our goal, of course, is eternal happiness. Then why shouldn't we remember St. Joseph in our prayers a little oftener and see to it that our's shall

be one day a happy death? Why should St. Joseph remain the forgotten Saint?

LET US LOOK AT THE RECORD

Our Catholic soldiers are good soldiers. The War Department announces that Church attendance in the Army during September was 3,039,344—and this is an incomplete report! There were 65,090 services held, most of them outdoors. On many occasions soldiers of units which man gun positions are unable to come to church. When that happens a Chaplain brings the church service to the soldiers. Sacraments were given on 37,975 occasions to 333,670 participants. Chaplains officiated at 3,342 marriages and baptized 598 infants. There were 176,803 Testaments and Bibles distributed.

AT DEATH'S DOOR

George Washington's last words on earth were: "It is well."

Andrew Jackson on his deathbed whispered the words: "I hope to meet each of you in heaven. Be good children, all of you, and strive to be ready when the change comes."

Grover Cleveland in his dying breath said: "I have tried so hard to do right."

Another President of the United States, William McKinley, said these words as he breathed his last: "It is God's way. His will be done, not ours."

And, at death's door, what will YOU say?

INSPECTION!

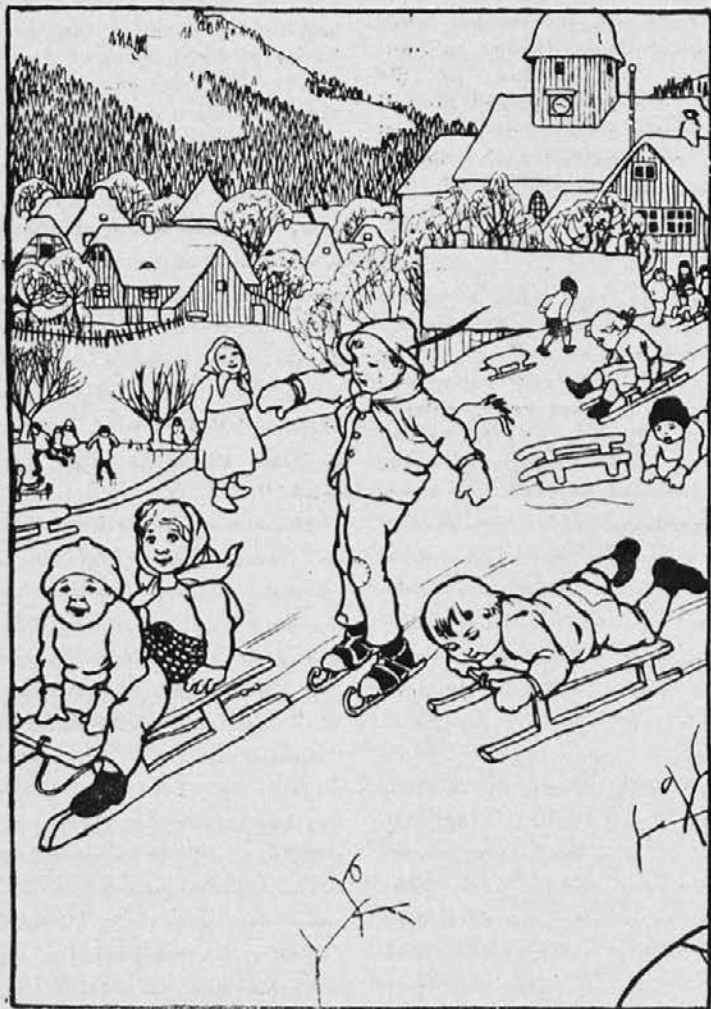
When the call for inspection is sounded, everything is generally in place. When the Commanding Officer comes around it is usually some small item he may have to correct. Even with your customary diligence and Army discipline, there is always something that could be a bit better. And your readiness for Inspection is the result of constant work, daily checking things over, fixing whatever needs to be repaired, cleaning whatever needs to be cleaned. Can you imagine yourself standing for Inspection in a uniform covered with dirt and missing a couple of

buttons, shoes that hadn't been shined for a week?

Can you imagine yourself waiting for your Commanding Officer to inspect your quarters when you hadn't done a tap of work to clean them for months?

What about getting ready for God's Inspection! You see how even a day's wear leaves much to be done in the way of fixing your clothes and your quarters. You have to give the same daily constant care to your soul. To be able to stand ready for inspection each day, you have to check your conduct as a soldier of Jesus Christ, your readiness to fight temptation, your general fitness as a Christian Gentleman.

Army life teaches you the need of being particular about every detail. It is up to you to see the need of using the same discipline in regard to yourselves. Sunday Church attendance, checking of passions, sweeping out temptations—these are items that are important in your daily inspection for God. Otherwise sins will accumulate like dirt. — Chaplain Peter Doherty.

MAY CONTEST

Now, Juniors, a very simple contest for the month of May. Alongside you see a gang of kids having a grand time on the ice and snow just as you had this past winter. Snow and ice do not fit in with the month of May, but the contest certainly does. What to do? 'Tis very simple, Juniors. You will notice many things in this picture. There are boys and girls, skates and sleds, and many, many other things. Now what you must do is to pick out as many things or articles that you can find on this picture — don't omit anything. The two who see the most things in this picture are the winners of the May Contest. Simple? I should say so! Just look closely at the picture. Number everything you see and send it to Junior's Friend, Box 608, Lemont, Illinois. The deadline for this contest is May 10th and the results will be published in the June issue of the Ave Maria. This, dear Juniors, will be the last contest until next September, so don't fail to send in your entries.

Fr. Thomas Hoge, O.F.M., pastor of St. Theresa's, Johnstown, Pa., writes: "Baraga, to my mind, will never be beatified unless there is wholehearted support. The common folk must be made to feel themselves a thorough part of the movement." No truer words can be spoken. But Fr. Thomas was not quite satisfied with words. He made Baraga Sunday what it should be—a Sunday set aside in tribute to our greatest Slovene, Bishop Frederick Baraga. During all Masses on that day he and his assistants acquainted their faithful with the holy life and work of this saintly man. Voluntarily, and without any previous announcement, the parishioners made a tidy contribution that the cause for the beatification of Bishop Baraga may be furthered. Our hats are off to Fr. Thomas Hoge and his assistants.

Another notable contribution to the cause of Bishop Baraga took place at St. Stephen's in Chicago. The pastor, Fr. Edward Gabrenya, O.F.M., has always been an ardent supporter of the cause and seldom fails to be present at the annual meeting held by the Baraga Association. Baraga Sunday, therefore, was a huge success. Fr. Edward's parishioners showed their enthusiasm for the cause of Bishop Baraga by contributing well nigh to two hundred dollars. St. Stephen's has never been far behind in any noble and worthwhile project in the past. All credit and praise to the generous and kindly faithful of St. Stephen's.

Other parishes, we are sure, likewise celebrated Baraga Sunday in a fitting manner. Further reports, however, have not as yet reached us.

As a direct result of the celebration of Baraga Sunday several letters from enthusiastic young American Slovenes have been received in this office. Each letter betrays a profound trust and confidence in the intercession of Bishop Baraga before the throne of God. May Baraga Sunday be-

LEMONT'S LOOKOUT

come an annual affair in every Slovene parish, and may Bishop Baraga preserve and enkindle the faith of our American Slovenes!

This year marks the 75th anniversary of the death of Bishop Baraga. There are still more thoughts on his saintly death which may prove interesting. The information was gathered by Mr. Joseph Gregorich of Detroit.

Little was known of the details surrounding the event until the letter of Fr. Edward Jacker was uncovered. He was at the death-bed of Bishop Baraga. He writes:

"I have not yet written when the Bishop died. It was on Sunday, the 19th. (of Jan.) at 1:30 A. M. He just dragged himself along to the morning of that feast which commemorates the special devotion of this pious soul, that of the Most Holy Name of Jesus. He retained his consciousness to the end, and, being no more able to speak, he tried, with incredible difficulty, to express his wishes or give orders by writing. So he died, as he lived, ever active and solicitous for what he considered his duty. Friday, the 17th, he had received Holy Viaticum (having been anointed before) and I was just preparing to give him, according to his desire, Holy Communion for the sake of devotion when he fell into the agony and expired in a minute or two after a short, but it seems, painful struggle. May his soul rest in peace!" . . .

Again, Father Jacker mentions: "We shall bury the remains of our great Father under the Cathedral in a vault now in construction for that purpose. The number of priests present will be six or eight, unless some come from Wisconsin. Our poor people are making preparations very

generously indeed. The regard shown to the good Prelate's memory is great and universal."

Another item was found by Mr. Gregorich in the Michigan Pioneer Collections. It is taken from an address made by Dr. S. P. Ely, Bishop Baraga's personal physician, at Marquette, Mich., on July 4th, 1876. The Doctor says: "Among the men of mark who have ceased from among us, the late Bishop Baraga deserves especial remembrance. This venerable prelate was truly an apostolic man, who counted neither honor, ease, nor life itself dear, so that he might faithfully follow his Divine Master in the care of souls. He first reduced the Chippewa language to writing and gave it a grammar and a dictionary. Born of a noble family and inheriting wealth, he devoted himself and all that he had to the work of teaching the Gospel to the Indians of the peninsula, while it was still an unbroken wilderness. Well do I remember upon one of the occasions when I went to see him during his last illness, urging him to allow himself more of the comforts which it seemed to me his age and infirmities required. 'What matters it,' said he, 'that I should have a more comfortable bed? I am better lodged than my Master; I have a roof, but he had no place where he might lay his head.'"

These are great tributes to Bishop Baraga personally and intimately. Bishop Baraga by his teaching and exemplary life inspired those about him to a nobler and higher kind of spiritual life. Why shouldn't we be inspired in the same manner? Why shouldn't we have more confidence in Bishop Baraga before the throne of Almighty God? Why shouldn't we labor with might and main that some day our Holy Mother the Catholic Church may officially recognize him as a saint for our own sanctification?

BOG PLAČAJ, DOBROTNIKI

La list — Po \$5: F. Flajnik, Mrs. F. Stiglich. — Po \$3: J. Janezič. — Po \$2.50: C. Jartz, M. Sajovec. — Po \$2: J. Škrl, M. Janezič, N. N. — Po \$1: Mrs. Masel, A. Perušek, R. Krall, Mrs. M. Meštek, M. Širas, J. Leskovitz, A. Perušek. — Po 50c: C. Šteblaj.

Za semenišče, Tabernakelj, Kruh sv. Antona, Studente in drugo — Po \$10: Mr. Mrs. A. Krantz. — Po \$5: F. Fink, F. Primozich, J. Saletel, Mrs. Kenik, J. J. — Po \$4.50: Mr. Mrs. G. Stephan. — Po \$4: K. Lopič. — Po \$3: F. Ponikvar. — Po \$2.50: F. Križnik, M. Stariha, F. Ursich, F. Štopar, Mrs. Hočvar, Mr. Mrs. J. Rogelj. — Po \$2: M. Kocman, A. Skrinar, Mr. Dreshar, J. Pavlesich, F. Prhne, M. Vidmar, Mrs. J. Zupančič, N. N. — Po \$1.50: T. Mozič, K. Hrestah. — Po \$1: K. Rudman, M. Kurent, M. Matkovich, A. Jerman, F. Trpine, Mrs. Strajnar, Mrs. Mramor, F. Marolt, Mrs. L. Kužnik, N. N., M. Adler. — Po 60c: J. Pazel. — Po 50c: L. Rupert, A. Nemgar, J. Škerl, M. Peča, K. Lozar, Mr. J. Ferfoliz.

Za Baragov spomenik — Po \$5: A. Skrinar.

Za lučke — Po \$2.50: Mrs. Mramor. — Po \$2: M. Perušek. — Po \$1.50: Mrs. J. Pucel, M. Špendal, L. Simonich. — Po \$1.10: F. Prosen. — Po \$1: G. Debevc, A. March, M. Safran, L. Gendan, T. Možič, I. Škrabec, M. Nainiger, J. Erlach, J. Ron-

čevich, P. Ožbolt, C. Gregorčič, A. Berus, A. Šavor, Mrs. A. Jerman, H. Žgajnar, M. Golobič, J. Kosček, J. Smrekar, Mrs. G. Gregorich, M. Matekel, Mrs. J. Zupančič, J. Urbančič. — Po 50c: M. Mule, R. Mance, A. Urbas, I. Režek, A. Skrinar, T. Pavlič, J. Markovitz, M. Kofol, M. Sajovec, G. Mlakar, J. Meglen, A. Madrich, Mrs. Gradišar, F. Živetz, M. Barbis, Mrs. A. Jakosh, F. Lupšina, F. Turk, Mrs. Škerl. — Po 30c: M. Bradeska. — Po 25c: M. Schwab, M. Lautar. — Po 20c: M. Bizjak.

Za Apostolat — Po \$20: M. Kocman, Mrs. Slanovich. — Po \$10: Mrs. M. Čulik, M. Anžlovar, A. Tomsič, J. Jernejčič, F. Flajnik, M. Konchan, Miss J. Jernejčič, H. Strnisha. — Po \$1: M. Selak, F. Sustarsič.

Svete maše — Po \$100: M. Anžlovar. — Po \$72: Rev. J. Trobec. — Po \$33: N. N. — Po \$30: Rev. M. Šavs, A. Gnidovec. — Po \$28: M. Korčin. — Po \$20: J. Perme. — Po \$11: M. Tomazič, M. Setničar. — Po \$10: J. Perme, Sisters of Divine Charity, J. Stirn, A. Rolich, J. Mezgec. — Po \$9: M. Lušin. — Po \$8: N. N. — Po \$7: I. Berhar. — Po \$6: J. Hočevar. — Po \$5: Mr. Mrs. J. Janezič, B. Strahan, N. N., H. Zobec, M. Stariha, A. Šavor, Mrs. M. Hudak, M. Hočevar, M. Novasel, F. Bogovich Jr., M. Perushek, L. Raddell, F. Hočevar, Mr. Mrs. J. Rogelj. — Po \$4: N. N., M. Zupančič, Mrs. Mramor, A. Berus, J.

Smrekar, J. Fajfar, Druž. Bozich. — Po \$3: N. N., A. Ponikvar, Mrs. Kočjančič, Mrs. G. Kriener, G. Raly, M. Nainiger, Mrs. V. Slana, J. Kristofelc, C. Šteblaj, Zelinski, Mrs. J. Nose, M. Mulh, F. Prhne. — Po \$2: C. Traven, M. Safran, M. Juratovec, J. Kočjan, N. N., J. Sladich, M. Smrekar, F. Starman, B. Naglich, F. Kurent, U. Stupnik, F. Zitnik, M. Dreshar, M. Komp, K. Majerle, F. Brodnik, Mrs. C. Jars, J. Zupan, Mrs. Mivšek, A. Marinčič, J. Hočevar, J. Paukovich, M. Kuhar, Mr. Mrs. A. Gudač, M. Sajovec, Mr. Mrs. L. Anzich, Mrs. A. Brozovich, J. čelesnik, M. Habjan, M. Stucem, A. Madrich, F. Ursich, A. Kožel, A. Krapec, J. Ancel, J. Mortl, G. Gregorich, M. Zelle, T. Glavič, K. Lozar, Mrs. J. Zupančič, Mrs. Škerl, J. Fink, Mrs. F. Vidigoj. — Po \$1.50: M. Golobič, F. Gerchman. — Po \$1: N. N., J. Krolnik, M. Kurent, F. Urajnar, M. Wagner, F. Loushin, M. Hočevar, A. Rogel, A. Šega, F. Bolte, R. Mance, J. Hočevar, F. Kranjc, A. Kožel, N. N., Mrs. Panijan Sr., J. Rončevich, K. Clarett, Mrs. R. Paul, Mrs. T. Tekautz, J. Hočevar, Mrs. Strajnar, I. Chacata, M. Selak, D. Zlogar, F. Brodnick, A. Korelc, M. Papesch, C. Gregorčič, M. Plese, A. Librich, A. Susman, A. Friend, M. Žlogar, J. Hočevar, Miss M. Hočevar, M. Madic, M. Panijan, C. Kurent, Mrs. Ušeničnik, J. Hočevar, F. Živetz, M. Grum, N. N., J. Beribak, M. Matekel, A. Prhne, Mrs. A. Jaklich, Mrs. Malley, Mrs. R. Kenik, F. Zimmerman, L. Pozar, M. Mismaš.

Zastopniki našega lista za osrednje države:

OHIO

- Mrs. Anna Zalar,
3518 Pearl Ave.
Lorain, Ohio.
- Mr. Frank Stavec,
5086 Stanley Ave.,
Bedford, Ohio.
- Mrs. Jennie Škerl,
127 — 17th St. N. W.,
Barberton, Ohio.
- Mrs. Josephine Selan,
928 — 13th St. S. E.
Massilon, Ohio
- Mr. Jakob Resnik,
3599 E. 81st St.
Cleveland, Ohio
- Rt. Rev. J. J. Oman,
3547 E. 80th St.
Cleveland, Ohio
- Mrs. Margaret Kogovšek,
15606 Holmes Ave.
Cleveland, Ohio
- Mr. A. Kness,
16118 Parkgrove
Cleveland, Ohio
- Mrs. Frances Kauc,
13712 Sprechler Ave.
Cleveland, Ohio
- Mrs. J. Intihar,
851 E. 216th St.
Euclid, Ohio
- Mr. Ludwig Hoge,
1001 Howard St.
Bridgport, Ohio
- Mrs. Mary Hochevar,
21241 Miller Ave.
Cleveland, Ohio
- Mr. Joseph Grdina,
6113 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio
- Mrs. Anna Gliha,
7720 Issler St.
Cleveland, Ohio
- Mrs. Angela Dolčič,
50 Smithsonian Ave.
Girard, Ohio
- J. Berus,
142 Evergreen St.
Conneaut, Ohio
- Mrs. Frances Baraga,
1045 E. 62nd St.
Cleveland, Ohio

MICHIGAN —

- Mr. Joseph Sustarsich,
2410 B. Street
Calumet, Mich.

- Katherine Sitar,
R. 1, Paw Paw, Mich.
- Mrs. Francse Plautz,
16530 Joslyn
Detroit, Mich.
- Mrs. Johana Pavlinac,
R. 2, North Park,
Cadillac, Mich.
- Mrs. Lena Mortl,
609 Quinnesse St.
Iron Mountain, Mich.
- Mrs. Josephine Hribljan,
Box 104, Ahmeek, Mich.
- Franciscan Fathers,
386 Geneva Ave.,
Detroit, Mich.

INDIANA —

- Mr. Joseph Roy,
R. 1, Box 15
Chesterton, Ind.
- Frank Urajnar,
743 Holmes Ave.
Indianapolis, Ind.

ILLINOIS —

- Mr. John Zupančič,
128 Magénol Ave.
Oglesby, Ill.
- Mrs. J. Zorko,
1654 W. 21st Place
Chicago, Ill.
- Mr. Anton Strukelj,
1011 — 5th St.
La Salle, Ill.
- Mr. Math. Stefanich,
Box 443, Bradley, Ill.
- Mrs. J. Rogel,
1041 — 4th St.
La Salle, Ill.
- Mr. Stephan Podgornik,
248 Addison Ave.
Elmhurst, Ill.
- Mrs. Mary Papesh,
1304 No. Hickory St.
Joliet, Ill.
- Mrs. Frances Kranjc,
807 Aurora Ave.
Aurora, Ill.
- Mrs. Ursula Kozarič,
825 W. Washington St.
Ottawa, Ill.
- Mrs. J. Gregorka,
917 Prescott St.
Waukegan, Ill.
- Franciscan Fathers,
1852 W. 22nd Place
Chicago, Ill.
- Franciscan Fathers,
9546 Ewing Ave.
So. Chicago, Ill.

- Mrs. Agnes Ferenčak,
1650 W. 21st Place
Chicago, Ill.
- Mr. Elko Drasler,
519 — 10th St.
No. Chicago, Ill.
- Mrs. Josephine Benkshe,
Box 412, DePue, Ill.

Za misijonarja Trampuša v Južni Ameriki - \$250.00.

Mrs. Jozefa Lindič, Mrs. A. Doly, Mrs. Anna Belec, Mrs. Mary mitrovich, Mary Adler, Mrs. Sku-Panchur, Mrs. Elizabeth Valenčič, Mrs. Mary Knaus, Marija Hafner, Stanley Habjan, Jennie Pintar, Mary Krulc, Matt Tekauc, Mrs. Mary Cook, Mrs. Frances Marolt, Mary Planinšek, Mrs. Frances Tomsic, Mrs. Agnes Ivantich, Miss Mary Smrekar, Frances Starman, Uršula Ivšek, Jennie Puhek, Johanna Logar, Rose Jenko, Mrs. Frances Perko, Mrs. Mary Kenik, Mary Novak, Agnes & Gizella Gaspar, Mrs. Znidaršič, Mrs. Josepha Kocin, Mrs. Helen Cotman, Dr. Adolp Perko, Mrs. Anton Planinšek, Mrs. Martin Stolek, John Habjan, Anton Strainer, Stanley Demshar, Mrs. Jera Urbančič, Več Neimenovanih, Druš. Sv. Imena (Sv. Lawrence), Mati Mrs. Puhek, Zveza Najsv. Imena, Mrs. Anna Jakič, Rt. Rev. John J. Oman.

Pokojni prijatelji

- Jožef Hochevar, Cleveland.
Frank Drchar, Cleveland.
Frances Barle, Cleveland.
Strnisha Dominik, Detroit.
Mary Vidmar, Indianapolis.
Joseph Plemel, Wirt, Minn.
Mike Martich, Cleveland, O.
Johana Jeselnik, Kansas City.
Anton Toleni, Willard, Wis.
Joseph Zoren, Cleveland.
Jos. Anzlovar, Cleveland.

Večni mir jim daj Gospod in jim poplačaj vse, kar so v življenju do-brega storili, z večnimi darovi.

Zahvaljujejo se Mariji Pomagaj:

- Mary Stariha, S. Frisco, Cal.
Mrs. B. Sedmak.